

PHONG-HOA

16 **TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU** **7**
 trang

TÒA SOẠN: N. 23 BOULEVARD HENRI D'ORLÈANS
 THÈN U LIN 1 BOULEVARD CARNOT - HANOI
 FONDATEUR DIRECTEUR POLITIQUE
 NGUYỄN XUÂN MẠI

DIRECTEUR
 NGUYỄN TƯỜNG - TAM

GIÁ BÁO	ĐỒNG DƯƠNG	NGOẠI QUỐC
1 năm	3pro	5pro
6 tháng	1.60	2.60
3 tháng	0.90	1.40

ADMINISTRATEUR GÉRANT
 PHẠM-HỮU-SINH

TA ĐI Đâu?

Ngày trước, thiếu-niên nước ta đã sẵn có khuôn mẫu để noi theo, sinh ra là đi học, nhón lên thì đi làm quan. Làm quan đây là một cách giúp mình, giúp nhà và giúp nước - hay là họ hưởng như thế.

Cứ con đường vạch sẵn ấy mà theo, thiếu-niên mình không cần phải nghĩ ngợi để xem cuộc đời còn có một ý-nghĩa gì khác, hay một cái mục-dịch gì khác hơn nữa.

Đến nay, Đông-Tây gặp nhau - cuộc đời thay đổi - con đường cũ - từ đi học đến làm quan - phần đông đã bỏ không

theo: tất cả công cuộc một đời có đâu rứt lại chỉ ở một cái mục đích đi làm công sở?

Nhưng trong cái học mới man mác, tìm được một con đường để noi theo, không phải là một cái rờ cho tất cả mọi người.

Không kể những người vì bất buộc mà lấy sự học, làm một cách sinh nhai - những người tin rằng cái chức ông tham, ông phán là đủ làm cho ta danh giá một đời. Không kể những người ấy, ta còn thấy bao nhiêu anh em niên-thiếu cũng sách đèn cặm cùi, mà chính mình không biết mình học để làm gì.

Họ cũng cứ luân tự mà tiến, nhón lên hết trường này, lên trường khác, rồi đến

học ban nào cũng vậy, làm chức nghiệp gì cũng thế, không có gì khác.

Thấy người khác đi thế nào, mình cũng đi như vậy. Cuộc đời với họ không có một ý-nghĩa, một mục-dịch gì. Họ cho là như thế, gèn-tri là như thế, và cũng không bao giờ nghĩ xem rằng có thể khác như thế được không?

Một đôi khi tình ngộ - biết mình chỉ sống ngày này sang ngày khác, lạc loài phát phơ như chiếc lá trước gió, biết mình chỉ có noi theo, bắt chước.

Thế rồi ngày đêm tìm những thú vui để quên đi - quên cái đời mình sống mà chính mình cho là nhạt nhẽo, vô-vị.

Ta đi đâu? Không biết, mà cũng không cần biết.

Ngày hôm nay, hãy biết ngày hôm nay, ngày mai nghĩ làm gì?

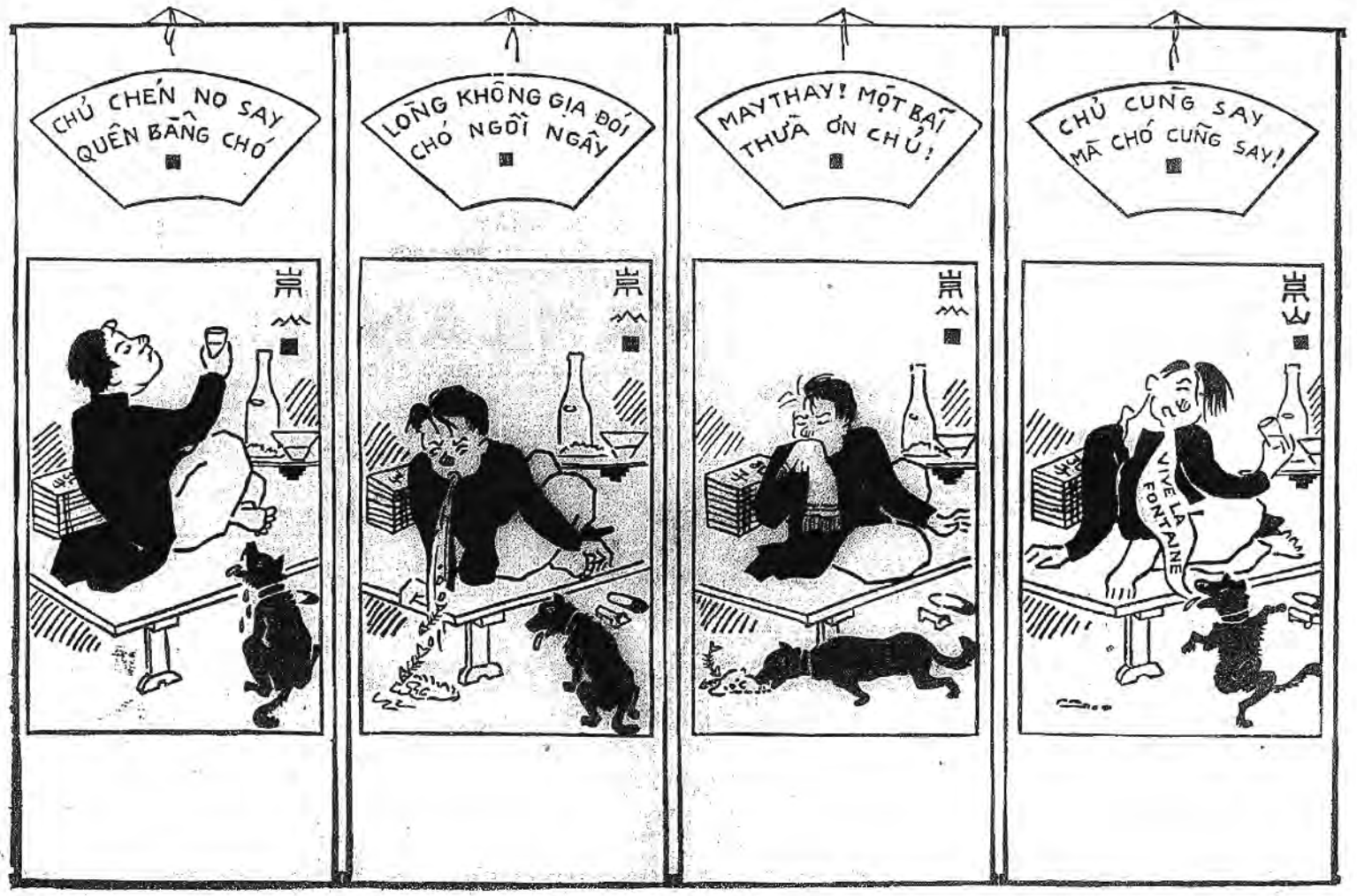
Dần dần mình lại ép mình vào cái khuôn mẫu sẵn sàng - lại cũng như trăm nghìn người khác, làm những công việc mà chính mình không tin rằng có ích lợi đời mình.

Lời đến lúc nằm yên, không chống cự - không bao giờ tự hỏi mình: ta học để làm gì? Ta đi đâu mấy được chứ?

Đó là cái tình trạng khốn nạn của thiếu niên cả một nước.

TU-LINH

BỘ TƯ BINH MỚI

III Thấy dở tới

(1) Thấy dở tới là người cùng làng với tôi.

Làng tôi vẫn là một làng văn vật, khoa nào cũng có được ít ra là vài ba ông cử, và răm sáu ông tú...

Kể văn chương chữ nghĩa thì thầy tôi thực chẳng kém ai, đã được anh em liệt vào hạng tú kiệt trong làng. Thế mà trong bọn tú kiệt ấy, thì hai người tri huyện, một người huấn đạo riêng thầy tôi có lẽ xuất đời ồm cái chức nhĩ trường.

Song tuy thế mà thầy tôi chẳng hề ghen ghét cùng nản lòng, luôn năm, sáu khoa quả quyết việc lên chức đi thi. Mỗi lần trượt về chỉ cười khi. Có người hỏi:

Người ta thì hồng về thì khóc, sao ông thì hồng lại cười?

— Cười có phải vui mà cười đâu, tôi cười là cười quan trường giết. Nào ai còn phân biệt được là ông giết hay quan trường giết.

Một hôm muốn tỏ cho một người bạn rõ cái giết của quan trường, thầy tôi đưa bản rập bài thi cho xem. Ông bạn đọc xong vỗ tay xuống ghế ngựa mà khen rằng:

— Thực là văn chương cảm tử. Nhưng... ông đừng giận... Phải một đoạn giờ qua và một câu tôi không hiểu là chi hết.

Thì ra thầy tôi hay chữ thì hay chữ.

1) Xem Phong Hoa số 21

thật, nhưng phải cái tính gần...; thỉnh thoảng lại muốn có tư tưởng trái ngược với người thường.

Thế mà muốn thì đậu sao được. Muốn thì đậu phải có tài giỏi đi, bình hường, nhất là phải đặt tư tưởng vào khuôn, vào sáo cũ.

Thầy tôi thì luôn năm khoa, văn tự có phần một ngày một mòn, nhưng nhất là của cải thì hao tổn nhiều quá. Lại thêm bà đỡ mỗi năm xuất bản một con. Thành thử cái gia tài còn con của cụ cử để lại khi xưa đã bị chín phần mười khánh kiệt.

Đến khoa thứ sáu thì thực không còn soạn đầu ra tiền mà đi thi nữa. Nhớ anh em giúp thì nhất định thầy chẳng chịu, vì tính thầy vẫn có tiếng là khảng khái. Chẳng thế mà đồ gia bảo làm thơ cũng đang tiền mà thầy định không dám đem cầm, đem bán. Bán vườn, bán ruộng, tha hồ, nhưng các vật kỷ-niệm của tổ-tiền thì không bao giờ thầy hề tới.

Thầy tuy nghèo mà vẫn vui vì thầy ở theo như lời đức Khổng dạy:

« Bần nhi lạc, phú nhi biếu lễ » và thầy thường tự ví với ông Nhan-hôi, môn sinh đức thánh « chỉ có một giỏ cơm, một bầu nước, ở trong ngõ hẻm mà lòng vẫn vui... »

Có một điều thầy không nhận ra là cái vui của thầy nhờ ở bà đỡ nên thầy mới được hưởng. Không có bà đi đong, về bán, nay chợ gạo, mai chợ xa, thì cũng chẳng ngồi rung đùi mà ngắm nga được những lời văn

khinh phú qui mà trước tác được những bài thơ ca-tung cảnh nghèo hèn.

Song thầy cũng biết cô đỡ là một sự cần thiết trong đời thầy, một viên thượng thư nội-vụ có giá trị. Chả thế mà một hôm, có việc bất bình với một người bạn trẻ tuổi, thầy nguyên độc rằng:

« Lay giới bắt anh đậu tú-tài, lấy vợ con quan, và đẻ thực nhiều con ».

Thầy cho con quan tuyền là hạng kém tài thao lược, và chỉ là cái máy đúc con! Có lẽ thầy lầm; thầy thiếu vị quá về hạng trung-lưu là nơi bà đỡ sinh trường, nên thầy mất sự công bằng đối với bọn phu-nữ trong đám thượng-lưu chăng?

Nhưng tuy thầy có lòng vị nể vợ, và cho vợ là một người đàn bà đảm đang hơn hết các người đàn bà khác (cái đó đã cố nhiên, vì ngoài bà đỡ ra, ông đỡ không còn quen biết một người đàn bà nào nữa) tuy luôn luôn phải làm thơ, làm phú, làm đối, làm cả vào tế khôi hài để chúc tụng vợ, mà đối với toàn thể phụ-nữ thầy vẫn có một quan-niệm không đẹp.

Thầy cho rằng từ khi bao giờ cũng vẫn nan hóa, chả thế mà có đại lượng đến như đức thánh Khổng cũng còn phải ép lòng dầy vợ. Về sau tôi được nghề thầy nhắc đến luôn câu chuyện « lam thế xuất thế » của nhà họ Khổng nhưng tôi lấy làm lạ một điều là không bao giờ giảng cho nghe vì những lẽ gì mà các bà vợ khổ nạn

kia đã bị đuổi.

Tôi là một điều nữa, là thầy dở tới học rộng dao thánh-hiền, thế mà rất vô ơn đối với: bên phu-nữ, thực ra công giúp thầy qua khỏi vòng nguy nan là ở hai người đàn bà, một người là bà đỡ, và một người nữa là mẹ tôi, vì chính mẹ tôi đã giục cha tôi đi rước thầy về giẫy anh tôi. Mẹ tôi nói:

— Tôi xem ra cụ nhi Thiên độ này tưng bần lâm. Ông nên mời đến giẫy các con. Cũng là giúp đỡ cụ ấy chút đỉnh và cũng nó lại được biết đấm ba chữ, may ra mà có số, có phần mai sau chiếm được hàng vàng thì chả là làm về vàng cho nhà ta?

Cha tôi xưa nay vẫn cảm tử ông đỡ vì ông luôn luôn làm thơ, nhạo báng cha tôi là troc phú, là quan hân nổi, nên cha tôi không bằng lòng.

Mẹ tôi cười, tỏ ra là người đại lượng:

— Chả! muốn con hay chữ thì về lấy thầy.

Cha tôi tuy cũ lệ, song cái lý của mẹ tôi thì giờ cũng đặc thảng. Ấy cũng như thế mà ngày nay tôi vô vẻ biết đấm ba chữ nho, nhưng cũng vì thế mà cái tuổi ấu-trì của tôi đầy rẫy những sự đau-dớn và linh hồn tôi không nảy nở ra được, như bông hoa trồng trong chiếc chậu đất khô.

(Con nữa)

NHỊ-LINH

Quái! lạ quá!

Quyển ấy giầy những 218 TRANG bán có 0p.35; không những thế, truyện lại hay, văn lại vui; mà nhất là tác giả lại là nhà tiểu thuyết.

NGUYỄN-CÔNG-HOÀN

mà sao lại dễ nhận là:

Những cảnh khốn nạn

Ngân phiếu, bài vở, thơ từ, xin gửi M. NGUYỄN-TƯƠNG-TAM 25 Bd Henri 40 réans, Hanoi

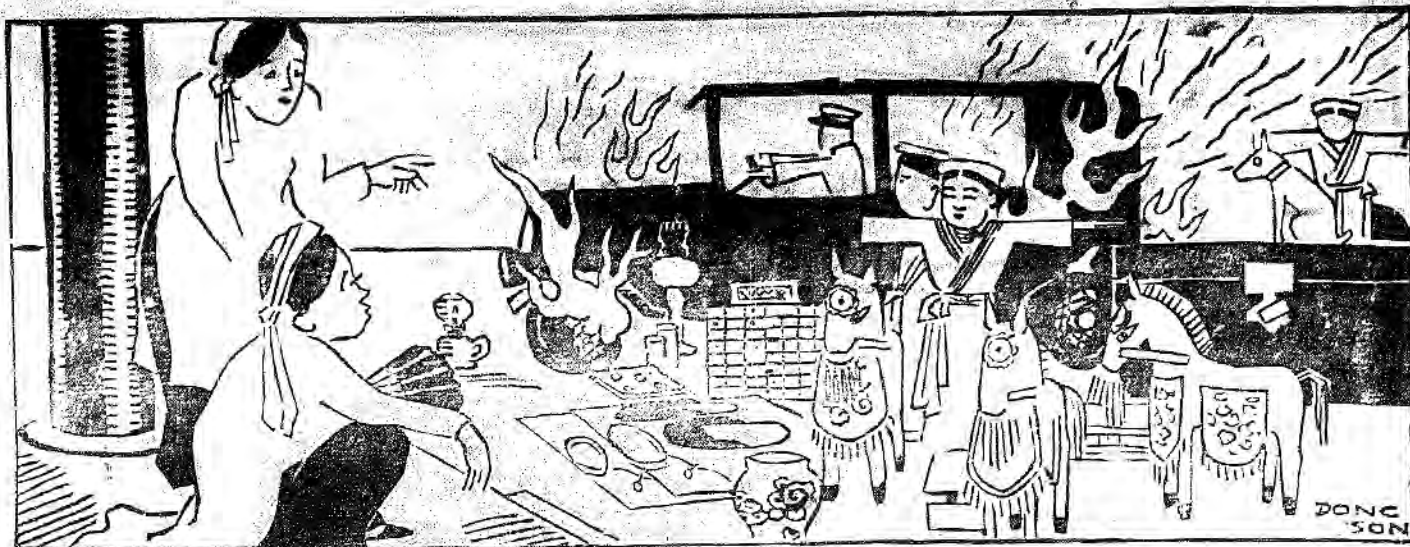
NÊN DÙNG Mondia... không thơm rửa một lớp... Có bán khắp mọi nơi

Advertisement for 'VAN LAN' bakery. Includes text: 'DIỆM TÂM... TIÊN NHẬT LÀ ĂN BÁNH TÂY THÁNH của hiệu VAN LAN 220 ARMAND ROUSSEAU 220 TEL 621 BÁNH NGON - CÓ HƯƠNG VỊ ĐÚNG PHÉP VỆ SINH'. Features an illustration of a horse-drawn carriage with 'BOULANGERIE VAN LAN' written on it.

Advertisement for 'Thuốc-lão Đông-A'. Text: 'Tại Hội chợ Hanoi năm nay... Vì trong lúc đồng tiền eo hẹp, nên tại Hội chợ năm nay ở những gian số 10-12-14 và 16 giầy H nhà đồ gỗ Hồ-Phong ở Nam Thành sẽ đem lên bày những đồ gỗ để trang hoàng trong nhà: như buồng ăn, buồng ngủ, salon, tủ chiến theo lối tàu và lối tây rất n.l., rất tinh xảo, giá thật rẻ. Vậy các ngài muốn sắm đồ gỗ ở Hội chợ Hanoi năm nay chớ nên bỏ qua mà chẳng lại xem những gian hàng ấy.'

Advertisement for 'Thuốc-lão Đông-A'. Text: 'Thuốc-lão Đông-A... Giống như thuốc là hát ngon, lâu hết. Bỏ đi rất tiện. Ai muốn mua buôn gửi thư hỏi Trần-Hiệt Ninh-Giáp-Ninh-Giang.'

Large advertisement for 'HUẾ DẪN'. Text: 'HUẾ DẪN... NHÀ TRÔNG KẸNG KẸ HẰNG ĐA GIÁP HẰNG BÔNG CHUYÊN MÔN TRÔNG RẰNG, CHỨA RẰNG ĐU ĐONG NG: VẠN QUYỀN CÓ ĐANG CHỨC CHỈ Ở PHÁP VỀ, LẠI LÒNG VIỆC KẾT CẢN THẬN VÀ MẠCH CHONG'

Chị - Em xem, chị đặt cho thầy cái ô tô này gần 2 chục bạc, có đủ cả sắp phở nữa đấy!

Em - (linh cảm thần)... Nhưng đã chắc đâu sắp phở có bằng... ngộ nó cầm lái vạy, đâm thầy xuống sông thì chết!

..TỪ NHỎ ĐẾN NHỚN..

Ông Bùi-quang-Chiêu và ông Lê-quang-Trình

Đầu hội nghị kinh tế năm nay đã bắt đầu họp. Trong Nam-kỳ ra họp có ông Chiêu và ông Lê-quang-Trình, ở ngoài nước; chẳng biết hai ông đã làm những công trạng gì cho nước Nam, duy chỉ biết đầu trong Nam yêu mến hai ông lắm, nhất là ông Lê-quang-Trình.

Họ yêu ông Trình vì ông là dân tây, vì ông hay kiện các nhà báo và đã từng được bồi thường, danh giá mười các. (hào). Ông ra Bắc, các báo ngoài này không thấy tiếp rước, không biết rồi ông có ở không, nếu ông muốn kiện, xin ông báo trước để chúng tôi tiếp rước. Nhất là khi ông về Nam, chúng tôi xin vui lòng mời tiếp ông.

Còn ông Bùi - quang - Chiêu, nhớ độ nào đi tây về, trong Nam đón rước linh đình, năm nay ông ra Bắc, xuống ga, vào sân quần, không thấy ai mời đến lên, chỉ đến mặt. Hay là tại ông không... chiêu hàng?

Không may cho các ông đấy, giá ông Nguyễn-phân-Lương ra, có lẽ các ông cũng được tiếp rước.

Các ông Kiểm Học

Các ông kiểm học cũng làm quan, cũng chung một học thức.

Có ông lấy quả, lại có ông như quả. Tôi xin chào hai tên tướng con này ra lúc học trò tuấn trường ở hai lĩnh kia làm chức:

Tên thứ nhất. - Hai cụ lý đưa hai cụ con vào phòng tiếp khách quan kiểm thứ nhất.

- Bẩm quan lớn...
- Hèm? Ờ! secrétaire... (Cái gì? Nay, thầy ký...)

Ông kiểm giở tiếng tây ra hỏi:
- Họ nói gì, tôi nghe không hiểu. Ông dịch ra tiếng tây cho tôi!

Tên thứ hai. - Phong tiếp khác của quan kiểm thứ nhì. Cũng có cụ lý đưa con vào học:

- Bẩm quan lớn...
Quan kiểm ông dung gọi ông giáo làm thư ký cho quan, báo:

Này thầy thừa, lấy tên chúng nó, thầy!

Hai quan kiểm vừa rồi khác nhau ở chỗ một người cũ quả, một người mới quả, nhưng giống nhau ở chỗ này:

- Một ông giáo, hạn quan Kiểm ở đâu khác lại chơi, sống sộc đi vào hội

thăng nhờ:

- Thầy có nhà không may.

Quan kiểm trong nhà đang háng. Ông bạn với vũ hươc vao, vừa mở miệng toan cười, bỗng thấy quan kiểm bỗ người nhà.

- Nhỏ, vào trình bà lớn ra, có thầy giáo muốn vào hầu, nghe!

Cái cười của ông bạn muốn ra, nó lại vào.

Hội Quốc-liên

Kinh-tế khủng-hoàng, không phải riêng gì nước Nam. Ngay đến hội quốc-liên cũng thấy khủng hoảng về kinh-tế. Nguyên do một ngày kia mấy cụ đại-biểu trong hội - ngồi rồi, buồn, nên rủ số sách ra, xem xét tình toán lại. Các cụ đã buồn, xem đến số chi tiêu của các cụ lại buồn thiu hơn một trăm mười chín triệu bạc, các cụ tiêu đã gần hết, chỉ mấy hiệu cao-lưu ở Genève là phát tài to.

Nghe đầu các cụ đã định giảm bớt những người làm công cho hội. Nhưng tin này, các ông tham, ông ký lên bị chức cũng bị đã được đòi chút. Song các ông ấy há dạ chờ nhiều người làm công cho hội Quốc-lân không lấy gì làm há dạ cho lắm.

Hội hết tiền, một là vì các cụ ăn lên không lần tiền, hai là vì nhiều nước có cái ăn trong hội, nhất là nước Tàu, không giả cho hội đồng xu nhỏ. Thế mà nhiều nước, như nước Đức nước Nhật, lại dọa ra hội.

Nếu nước nào cũng dọa như thế, có lẽ hội đến vỡ nợ mất!

Nước Tàu với hòa-bình

Mấy ông tướng bên Tàu yêu hòa-bình, cái do ai cũng biết. Các ông có danh nhau, thấy chất thanh đồng, như chấy thành sông, cũng là vì hòa bình cả.

Ấy thế mà vừa mới đây, đức Thích Ma ở Tây Tạng đến Bắc-bình làm lễ cầu cho nước Tàu được hòa bình, mấy ông đốc quân... Trương-học-Lương, Đản-ly Thụy cũng đến dự lễ.

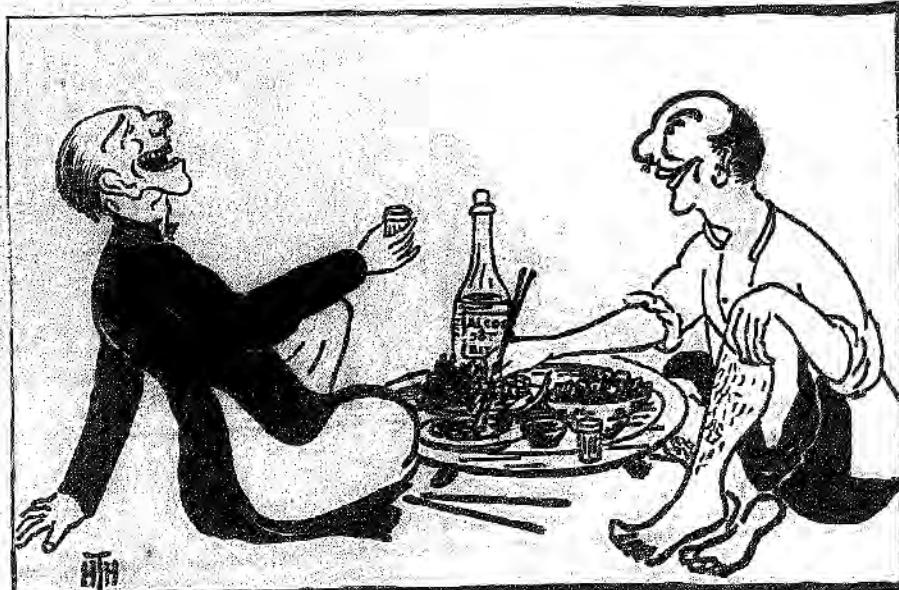
Sao không mời cả Lưu-chấn-Niên, Trương-phát-Khue, Tuồng-giới-Thạch nữa cho đủ mặt? Nhân tiện sao không mời cả mấy đại tướng Nhật đến chứng kiến?

Ông Phạm-Quỳnh làm thương thư

Ông Phạm-Quỳnh vô Huế thăm ông Ng há-Trạc, người bạn cũ đã từng cùng ông chia sẻ ngọt bùi trong tòa soạn báo Nam-phong, rồi ông gặp dịp đức Kim-thương hồi loạn, được vào bề kiến được làm thương-thu...

Ông nhậm chức gần một tháng nay, đã bắt đầu làm việc. Ngoài những giờ làm việc thì ông ngủ hay là ông đọc là mấy quyển Nam-phong cũ...

Lý luận Lưu-Linh

- Thế mới biết giờ sinh ra tiếng để ăn với lì cho.

- Phải! giờ sinh ra chữ để ăn với tiếng.

- Mà giờ lại sinh ra bác để đánh chén thịt chó với tiếng cùng tôi. Hai ông chỉ tự làm!

CUỘC ĐIỂM BÁO

Chân lý ở đâu

Báo Thực-Nghiệp mới đây có câu: «Đâu là chân lý? Đi tìm chân lý mới, biết rằng chân lý ấy Paong-Hóa, bất chước Thực-Nghiệp từ khi Thực-Nghiệp chưa có mục đích. Tưởng Thực-Nghiệp nên bỏ mục đích đi như thế thì biết nhẽ lý hơn.

Khí bách thú

Đi thế trên Thực-Nghiệp lại đây ra mục: «Tiếng to đồng», bất chước «Khúc tiền sâu» của chàng Tiêu trong Đông-tây. Thế mới biết họ quẹo nghề đi rồi! Con khi trong bách-thú bất chước người nhào nhò để mong được hạt lạc rơi, không biết báo Thực-Nghiệp mong gì?

Thơ con cóc

Vào suối thì bắt chước, mà thơ thì mới làm. Ông Phương-Lan viết:

Sai con

Mặt bần sao không lau?
Con ra lấy cái thau,
Đỡ nước, mang khăn mặt,
Mau!

Nhất-Linh xin nối theo một bài:

Ông viết văn trôi chảy,
Như con cóc nó nhảy.
Nó nhảy trong hang rổ,
Xong rồi nó ngồi đấy.
Ngồi đấy lại nhảy đi,
Nhảy đi lại ngồi đấy,
Nhảy xong nó lại ngồi,
Ngồi chán nó lại nhảy.
Cứ thế mãi không thôi,
Vào ông nó cũng vậy.

Tiếng ta rồi có thành được văn chương không?

Công trách có người báo báo Văn-học chuyên môn khảo cứu tiếng Quảng-đông, tiếng Lào-lê. Trong báo đó, ngay trang đầu có bài luận thuyết đầu đề là: Tiếng ta rồi có thành được văn chương không?

Người viết bài đó là ông T. (có lẽ là ông Trạc, vì ông là chủ bút).

Nếu ông T hỏi như vậy, thì tôi xin trả lời: « không ».

Không, nếu người viết văn cứ viết lối văn không có nghĩa lý ấy.

Nhân người tinh nhân mới quen biết

nan trách ta rằng hỏi vẫn lơ,
Đấy ta trách bạn nói bằng quơ.
Yêu nhau thì phải cho nhau biết,
Giấu giếm làm chi hỏi bạn thơ.

Đề ta lòng nặng mỗi ngờ,
Yêu ai? Yêu khách vu-vơ, rõ buồn!
Phải đó đến ngọn nguồn lạch suối,
Phải hỏi han tên, tuổi cửa nhà.

Kẻo rồi gặp gỡ đôi ta,
Bước đầu mới rõ ấy là người quen.

Kẻo có lúc mình lên Hà-nội,
Kẻo có khi ta tới Nam-thành.

Tim đâu cho thấy nhân-tình,
Hà vớ duyên thế là mình với lai

Còn trao đổi thơ qua, tin lại,
Muốn cùng nhau tỏ rã niềm luyến.

Tình riêng há để ai hay,
Thả «giọng nước ngược», lòng đầy

không danh,
Nào phải tỏ si-tình hiểu sắc,
Đề cho mình thắc mắc trách oan.

Họ nói tiếng Quảng đông

Trong bài luận thuyết ấy ông T. lại viết:

Một vài tiếng dù nó không phải là nghèo vật, không phải là không dùng được thật mà chưa bao giờ dùng đến thì làm sao mà p'ong-phủ.

À, ra tiếng ta không thành vào chương vi tiếng ta chưa dùng đến bao giờ. Ngày thường, chắc ông Trạc nói tiếng Quảng-Đông.

Ông Nguyễn-trọng-Thuật hó to: « Tôi là người Annam »

Ông Dương-bá-Trạc cũng hó to: « Tôi là người Annam chưa dùng tiếng Annam hó gì »

NHẤT-LINH

Mấy lời với giải tâm can.
Đừng ngờ Tú Mỡ, thế gian thường tình.
Dù tài sắc nghiêng thành, nghiêng nước
Hay hình dung mốt mạc, xấu xa
Hữu tình ta đã quên ta.
Gái, trai, xấu đẹp cũng là tri âm.
Yêu nhau đã trọng tình thân.
Nhân nhe mẹ Mốc còn ngăn ngại chi.

Mấy lần thư lại, lại thư đi,
Hỏi bạn là ai? Bạn cứ li...
Nấu chi có quen mà chẳng biết,
Thời sao sừng đáng tiếng tượng-tri.
TÚ MỠ

Một chuyện kín

— Này bác, tôi...tôi... tôi là người An-nam!

TÚ-LÝ

bản ngang..

Người Âu-tây trọng cái chí khí, hiên ngang của những đấng anh hùng không sợ chết, đem thân hy-sinh cho khoa-học hay dẫn mình vào những nơi nguy hiểm để tìm tài lấy cái mới, cái hay.

Không kể đến linh mệnh — kẻ cũng anh hùng thật, chỉ khi cũng hiên ngang thật, song những hành vi ấy đòi hỏi dân Việt-Nam rên nhả, phụng lưu lại là hành vi của kẻ nông cuồng.

Nhà phi-công Lingbergh, một mình dùng máy bay, bay qua Đại-tây dương chẳng qua là một anh chàng đại, may mà đi đến nơi ' về đến chốn, nếu không... nếu không có lẽ thầy chôn bụng cá, còn ai mà nổi đời tống đờng, lại lấy đầu làm mồi gòn mà đẹp.

Dân Việt ta không phải là không có chí khí, không phải là không anh hùng, song không đến nỗi khờ dại đến thế. Họ chỉ khi ở chỗ biết đem thân hy-sinh cho sự... lẽ nghĩ phục tạp của đạo Khổng.

Đi đứng ngay ngắn, cử chỉ đúng mực, biết cãi nhau, tranh nhau chiến trên chiến dưới buổi việc làng, biết vắn áo thụng xanh, sừng sinh vào lễ thần, lay quan biết tới, biết lui, lợi cho mình thì ở lại, hại cho mình thì lánh xa, mà nhất là thương lòng được mấy quyền Từ thì, Ngũ-kinh, lại biết mua cái quan tài đẹp để đợi lúc hai tay buông xuôi, hành vi họ anh hùng ở chỗ ấy, chỉ khi họ hiên ngang ở chỗ ấy, mà... tình hoa của nền văn hóa tốt đẹp, đáng yêu, đáng quý nước nhà là ở đây!

Văn hóa của ta, ta phải bảo tồn, cái ông bán mớ xày ở hội chợ năm nay mới thật là một đấng anh hùng, một vị ân-nhân của nước ta

BÃ ĐỌC BỘ

Những cảnh khốn nạn

Của soạn-giả Nguyễn Công-Hoan thì đảm chán các tiêu thuyết khác!
Sách giấy 218 trang, giá 0p35

Một sự chẳng ngờ

Tướng số xưa nay tới xin cho là một khoa-học thường thức để tiêu khiển song vì tinh-tỏ-mô nên tháng hai vừa rồi tôi có đến chơi nhà ông Thân-cốc-lữ số 49 phố Hàng Bông để xem 1 quẻ Cát hung, vận hạn tương-lai dĩ rãng ».

Ông nói đều đúng cả nhưng ông có giận một điều cần thiết rằng phải đề phòng, kẻo đến tháng tám này khèo lên vợ chết con chết.

Tôi chẳng đề ý đến lời đoán vì vợ bị đang có thai mà khỏe mạnh; thế mà đến tháng tám ngày mồng chín con t'í chết, đến mười hai vợ tôi chết một cách chẳng ngờ.

Tôi rất đau đầu, song rất phục tài ông Thân-cốc-lữ là một nhà tửng số rất giỏi đời này. Vậy có vài hàng hành thực giới thiệu ông với bà con...
Bùi-ngọc-Khang
320 Route de Hué

Bà Nghi — Kia bà bán đi đâu đấy? Cháu làm sao mà mặt mũi sưng đỏ?

Bà Hán — Ấy cháu đau răng, tôi định đến bác Đốc hỏi xem nên mang cháu đi chữa đâu?

Bà Nghi — May quá, cháu nay trước cũng đau, hôm miệng sưng đỏ bằng hai thế mà tôi chỉ đem cháu lại nhà Giồng Răng Trần-quang-Minh chữa vài lần là khỏi.

Bà Hán — Ấy tôi quên bằng đi đấy, bác Đốc chịu trước cũng giồng-răng vàng ở đó, vẫn khen công việc cần thận và có vẻ mỹ-thuật mà ở đấy là chữa mấy cái răng cho bác gái cháu thì lại thần tình quá — Chẳng biết có gần đấy không?

Bà Nghi — Kìa kìa, ngay trước mặt, bác cứ trông biển đề « Nhà giồng-răng » TRẦN-QUANG MINH số nhà 199 phố Hàng Bông là phải!

TU CAO ĐẾN THẤP.

Phong rao mới

Nhớ xưa còn thủa hàn vi,
 Chẳng thời đi học, thiếp đi chạy hàng.
 Sớm hôm đưa đội vai mang
 Yên phận bần hàn, kiếm gạo nuôi nhau
 Vui vầy bữa cháo bữa rau.
 Chẳng lo học tập mai sau thành tài.
 Công danh lên bước kíp người
 Mỏ mặt với đời thiếp cũn - hiền vinh.
 Bấy giờ chẳng dă nên danh
 Chê thiếp nung đai, nữ đánh phu công
 Khi nghèo còn vợ còn chồng,
 Đến khi giàu-quí, chồng đông, chồng đôi!

Phong-hóa xin bắt chước Hạng-Thác không hỏi ông Hy-Tổng những chuyện xa xôi, chỉ hỏi: Ông Hy-Tổng có những ý tưởng gì?

Ông Hy-Tổng có lẽ cũng chịu không trả lời được.

Lại hỏi: Ông Hy-Tổng nói chỉ đợi có người đến thay là bỏ báo An-Nam mới vậy chờ bao giờ ông bỏ để cho đọc giả báo ấy mừng!

Ông Hy-Tổng có lẽ lại chịu không

trả lời được.

Rồi lại hỏi: Những bài ông Hy-Tổng viết có bao nhiêu phốt?

Ông Hy-Tổng lại chịu không trả lời được.

Ông Hy-Tổng giống đức Khổng ở chỗ ấy.

Câu chuyện trong sân quần

Trong sân quần, thấy ông Trần-văn-Thông, đi với một người vận đồ

tây, áo nâu, quần trắng, trông như một nhà thầu khoán.

Có người bảo nhỏ: - Ông Bài-quang-Chiền đấy!

- Ông Bài-quang-Chiền đấy à?

- Ừ, ông Bài-quang-Chiền đấy.

Thế ông ấy ở hội nào, vào đây đấu với ai? mà tôi không thấy tên?

Người điên với văn sĩ

Trong nhà điên, có người mất trí khôn, tự cho mình là ông vua, cứ chỉ ăn nói hệt như ông vua, người khác nói đến thế nào vào yên-trí rằng mình là ông vua.

Trong làng văn ta cũng vậy, có người rớt lại cứ tưởng là mình giỏi, khoe là mình giỏi, dẫu ai nói thế nào cũng vẫn yên trí rằng mình là giỏi. Có phải không, ông Hy-Tổng?

Trên mặt báo Phụ-nữ thời-dầm

Trên tờ Phụ-nữ (nghĩa là báo để đàn bà, con gái xem), ngay cột nhất, cột thường để riêng cho bài luận thuyết, có đăng mục:

Dàn ông giao-cấu với chó cái (Nói rằng không tiền cưới vợ)

Trong báo đó lại có những câu: «...rõ ràng Nãi Xước đương ón cả chó mực ấy « giao-cấu »

(Còn nhiều câu, nhưng tục quá không thể đăng được)

Một mặt thi đăng thơ « kén chồng » một mặt thi đăng tin người giao-cấu với chó cái, vì không có vợ!

Hay cái nợ nó liên can đến cái kiar

Kỳ sau sẽ đăng cái «Sơ tâu lên đức chúa Giê su» của ông Pétrus Lê-công-Bác trả lời báo Phong-hóa.

Rất hay! Rất lạ!

Ông Hy-Tổng không vào «bị»

Kỳ báo An-nam mới, mới rồi, ông Hy-Tổng nói Phong-Hóa cho ông vào cùng một cái bị với cụ Hoàng-tăng-Bi.

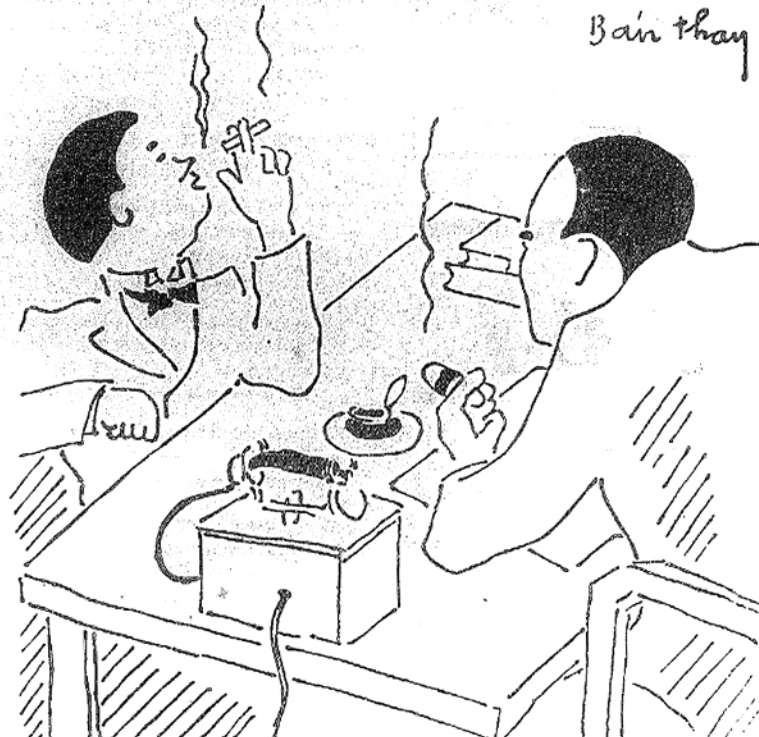
Ông Hy-Tổng mơ ngủ rồi! Phong-hóa không! không! quả thật không! ông Hy-Tổng mơ ngủ đấy. Phong-hóa có cho ông vào bị của cụ bằng Hoàng-dâu! Hoạ chẳng là ông muốn vào bị của cụ Bằng, mà hoặc là ông chui vào không được, hoặc là cụ Bằng ấy ông ra cái ấy không biết!

Chỉ biết rằng cái bị của cụ Bằng là cái bị của cụ Bằng Hoàng mà ông Hy-Tổng không có ở trong ấy.

Hạng-Thác với ông Hy-Tổng

Rồi ông Hy-Tổng lại vận đức Khổng, giảng đạo đức cho Phong-Hóa nghe. Có ý cho Phong-Hóa cũng giống Hạng-Thác. Nhưng ông giống đức Khổng ở chỗ nào, cái đó không ai biết, mà đến ông cũng không biết nổi.

Hạng-Thác ngày xưa hỏi đức Khổng: «Trên trời có mấy ngôi sao?» đức Khổng chịu không trả lời được. Lại hỏi: «Dưới đất có mấy nóc nhà?» Đức-Khổng cũng chịu không trả lời được, nói rằng: «Hỏi chỉ những chuyện trên trời dưới đất, nên bởi những việc trước mắt mà thôi». Hạng-Thác lại hỏi: «Vậy thế trước mắt ngài có mấy cái, lòng mi?» Đức Khổng lại chịu không trả lời được.

Chủ-nhiệm - Tôi muốn rằng nhân viên trong tòa soạn tuần lễ nào cũng ôn lại câu: «nhật nhật tân hựu nhật tân».

Chủ bút - Vậy ra ba lần đi Nhật-tân cả, giá một lần đi Đông - Hưng - viên thì hơn.

Chấn-hưng công-nghệ nước nhà:

Chè VINH-THAI. (Liên-tâm)

Là một thứ chè siêng ở trên giải đất Việt-Nam, chế theo lối chè Tân rất khéo, mà chất không độc như chè Tàu. CẢNH NHỎ, HƯƠNG THƠM, (có ướp hoa) NƯỚC XANH VỊ MÁT làm tại tỉnh Phú-thọ để được sở Canh-nông chứng nhận là rất hợp vệ-sinh và đồng bào Trung-Nam Bắc kỳ đều khen ngợi, đóng gói giấy gói-gang đẹp để mà giá bán hạ hơn trà Tàu và các trà khác.

nãn hiệu mới lại thứ chè VINH-THAI vào hộp rất lịch-sự dùng trong việc hoan, hôn-tang, lễ rất tiện.

Mà giá lại rẻ

Thứ chè này từ đây mỗi gói đều có miếng Giấy Thưởng, những miếng nào mà có tên kỹ và con dấu của Chủ-Nhơn thì sẽ được Thưởng 1 hộp chè Vinh-Thái «Luxe».

nãn hiện còn trữ bán:

- 1. - Chè Thanh - Long
- 2. - Chè Thanh - dương
- 3. - Chè Tam-kỳ Đại - Hồng

Mấy thứ chè này dẫu toàn độc chè tốt, cũng như chè Tàu mà giá bán lại rẻ hơn chè Tàu, ướp hoa rất kỹ càng, theo phép vệ-sinh, cũng có mùi thơm, nước nhiều lợi cho người dùng chè

P. S. - Cần dùng nhiều người làm Đại-ly để chuyên bán các hàng Nội-hóa trên đây. Ngài nào muốn xia viết tạo thương-ngữ. Hàng gửi đi các nơi xin miễn gửi theo cách «linh-hóa giao-ngân».

Tổng Cục
 Phú-thiết - Lagi
 Maibon
MINH-GIANG
 2, Rue Đông Khánh; 2
 PHAN - THIẾT (Annam)

Thiên Hòa Đường

(tức Hứa-gia-Ngư y quán)
 20 phố hàng Đường Hanoi

" Bản đường theo cổ pháp tự chế ra các thứ bãn chế, cho đơn bốc thuốc và cao dán hoàn tán, bản đường lại làm đại-ly cho mấy nhà danh y ở các tỉnh thành Thượng-hải, Quảng-dông, Hương-cảng, lại bán cả các thứ sâm, nhung, quế, yến, châu châu, mặt gấu, sa hương, sừng tê giác, sừng linh dương v.v... giá bán phải chăng, các ngài chiểu cố lấy làm hoan nghênh.

Trong hiện có ông Trung y Hứa-gia-ngư xem mạch làm thuốc, chuyên chữa nam nữ lão ấu các chứng nội thương ngoại cảm và đàn bà, Thái

tiền, sản hậu, diêm kinh, bạch đới với trẻ con các chứng, đậu, sởi, cam, tích, kinh phong v.v... rất là hiệu nghiệm.

Giá tiền mời đi xem mạch 1p00 còn những người lao động đến tận nơi xem mạch không lấy tiền.

Tranh dự thi.—Số 6

Vợ chồng hòa thuận

VUI CƯỜI

Hết sức giúp

Bản báo mới nhận được của một bạn mực năm nột bức thơ, trong đó ngỏ ý háng hái giúp bản báo như sau này:

«... vậy từ bữa nay, cứ mỗi ngày đi xin kinh đặng « Phong hóa » một chuyện vui, nghĩa là năm ngày thì năm bài, sáu ngày thì sáu bài, bảy ngày thì bảy bài. Nhưng « Phong hóa » cho tôi nghĩ ngày chủ nhật để tôi há hí với vợ hái tôi, rồi ra nữa lại cho tôi nghĩ ngày thứ ba để tôi há hí với vợ ba tôi, rồi cứ tuần tu như thế cho đến hết 7 ngày, vì tôi hiện nay có 7 vợ,

Cũ văn Nguyễn Haidương

Bản báo có lời cảm tạ ông Cũ văn- Nguyễn và mong ông cứ giúp bản báo như thế mãi, Bản báo lại có lời mừng cho bảy bà vợ của ông nữa,

Chỉ nghĩ đến ăn

Thầy giảng bài:
— Quả đất, quả đất tròn như quả cam Học trò đứng ngay lên hỏi:
— Thưa thầy, thế thì có ăn được không ạ?

Cũ văn Nguyễn

CUỘC THI TRUYỆN « VUI CƯỜI »

Bắt đầu từ số 28 bản báo mở một cuộc « thi cười » Trong mỗi số, sẽ đăng lên độ bốn, năm bài mà bản báo xét ra là hay nhất.

Hết bốn kỳ sẽ có hai giải thưởng Giải nhất một năm báo, giải nhì nửa năm báo để thưởng hai bài hay nhất trong bốn kỳ báo ấy.

Mỗi bài không được quá ba mươi giòng.

Xin để chỗ ở cho rõ ràng, để tiện việc gửi báo biểu.

CUỘC THI TRANH KHÔI HÀI

Mỗi số báo sẽ có đăng vài bức tranh hay nhất.

Hết bốn kỳ sẽ có hai giải thưởng:

Giải nhất một năm báo.

Giải nhì nửa năm báo.

Tranh vẽ chiều giải 13 phần, chiều cao 10 phần có lời chú thích hay không cũng được, miễn là buồn cười!

Mấy lời phân trần

Có nhiều người hặc bất cứ trước truyện cũ, hoặc dựa theo truyện cũ hay truyện nước ngoài mà làm bài « vui cười » Trừ một vài truyện đã phổ thông ai cũng biết còn thì không tài nào mà kiếm xốt cho khớp được, Vì lẽ ấy nên những bài nào hợp phong tục của ta mà có vẻ lớn kỳ, đặc biệt, thì bản báo cũng chola trưng cách,

Phong hóa

Câu đố lạ đời

Hai bác bẹp, cơ chừng đã say sưa, chuyện nở như gạo rang,

Một bác, tay vuốt râu, mồm ngâm:

Thượng li ó, hạ lút thò, hạ thò li vọng
bất thò, thượng hạ bất thò thò, thượng hạ thò thò,

— Kia bác ngâm bài thơ gì mà chỉ những thượng cũng hạ, thò với chẳng thò thế?

— A! đấy là một câu đố chữ nhỏ,

— Tày với nhỏ gì lại thế?

— Thôi lời giảng cho bác nghe:

Về mùa rét, những người nghèo chỉ có được một manh chiếu ngắn, hở đầu hở đuôi, Lúc ngủ chiếu chỉ đủ che được đầu hở chân, thế là hạ thò Đến khi thấy chân lạnh kéo chiếu xuống, đầu hở, thế là thượng thò, Lúc rét quá, cơ rúm người lại, người thôn lón vào trong chiếu, (thế là thượng hạ bất thò thò), về sau mới quá, ruỗi thẳng như cây gỗ, thì đầu hở, chân hở, thế là thượng hạ thò thò.

Thông ngôn (chuyện thực xảy ra 15. 20 năm trước)

Thầy Thừa nợ muốn được quan Phủ yêu, nhận liều lá biết liêng tây, tiếng Pháp và có giấy má gì bằng chữ tây đều nhận đem về tra cứu rồi dịch Thực ra thì nhờ ông giáo số tại cả,

Ngày kia có người lấy sơn bán qua phủ, vào chơi quanh có 18 đề « chắc » bữa cơm Quan gọi thầy Thừa ra thông ngôn, quan trông người lấy, chỉ vào thầy Thừa. Người lấy hiểu ý, bèn quay lại thầy Thừa, mà nói rằng: « je vous prie de dire au quan-j hu que je lui présente mes salutations ». Thầy thừa ngay quở, bẻm quon: « Lím cụ lớn, ông rầy là người Hồng-mao!»

Mỗi cái phát đáng giá 100

Quan viên hưng trí quá phát vào đôi có đầu một cái thật mạnh. Đau quá, có đầu kêu:
— Êt đèn quon đây.
— Thế em định đòi bao nhiêu?
— Lúc rầy nó đòi tao nhiêu ý, thì quon giá.
— Bao nhiêu?
— Thế quon thử pát lại xem nó đòi bao nhiêu?
— sách l
— sách là bao nhiêu thế qua?

Quen như đi ô-tô

I. Nhanh nhanh lên, lều sắp chạy rồi đấy.
— Còn hai mươi phút nữa kia.
— Chật như thế kia, nó chẳng chạy thì còn chờ ai nữa?
II. Nhanh nhanh lên, lều sắp chạy rồi đấy.
— Hầy còn vắng thế kia nó chạy gì.
III. Thưa ông đây về Hanoi bao nhiêu?
— Năm hào.
— Thôi ông lấy ba hào chứ vì tôi đi lươn.
IV. Hành khách trông thấy người phu kíp gọi lại bảo:
— Này này, ông đỡ cái bờ này lên nóc cho tôi coi.
V. Tàu đương chạy hành khách trông thấy nhà mình, liền gọi;
— Bác tài ơi, nhà tôi đây, bác cho tôi xuống chỗ này cho tiện.

Con khôn

Trong nhà đương đánh tổ tôm. Bỗng có khách gọi cửa. Cậu Tắm ra mở.
Khách:— Thờy có nhà không cậu?
Tắm:—Thưa ông không.
Khách:—Thật không ạ?Tôi có việc cần lắm muốn hỏi.
Tắm:—Thưa ông, thế để con vào hỏi thầy con xem có nhà hay không đã.

Lời trẻ

Cả Sốp gọi con ra vườn hái:
— Cây cau và cây dừa, hai cây khác nhau ở chỗ nào?
Thằng bé thờ ra một lúc rồi trả lời:

— Cây cau thì trồng ở cạnh đồng gĩa, còn cây dừa thì ở bờ ao, gần khóm chuối.

Công đề ra con

— Này, đồ anh biết công đề ra chừng hay ra con?
— Tôi bảo đề ra chừng.
— Thế tôi bảo đề ra con.
— Không có nhẽ. Công thuộc về loài chim thì phải đề ra chừng.
— Thì hiện tôi nghe thấy đám ma cả người khóc: công mẹ đề ra con.

Ông T C C Rue Nol Hanoi

Thông ngôn
Pát rạn
Hồi
Văn minh

Ông N X D Rue Ma Jo. Hanoi

Chật nhưng mà mới
Mỗi cái phát
Quen như đi ô-tô

Ông P. Q

1 tranh vẽ
Đề lại nhà
Lâm phước

Ông NGT Rue Niza Bac-ninh

Thông ngôn
Con khôn
Vợ hiền
Mách thầy giáo
Lo xa
Ông đốc
Gây ông vôi
Tặng sách
Thuê nhà
Thương người

Ông TVHTL Hanoi

Ấy chính Militaire
Còng đề ra con
Một cách báo thù
Cầu đổ lạ đời
Ông Dỵ...158 bd ch. Haiphong
Một tranh vẽ

Ông NVT Yên-bay

Tiểu thư ngồi tựa cửa
Quan ghi to bụng
— Này, anh học quan Nghi

Còn nữa

Kỳ sau bản báo sẽ đăng hai bài và hai tranh dự thi trúng cách.

Tranh dự thi.—Số 7

Thầy giặc—Trong những loài cây, cây gì không có lá?
Học trò—Thưa thầy, cây lá mè không có lá!

Chuyện Phong Hóa

VẾT MÁU...

của Bảo Sơn

Tôi mới về nhậm huyện X. L. được mười ngày. Nhân giờ mưa, liền bảo thầy Đe đem những tờ bồi, giấy mà cũ lên xem cho qua thời giờ.

— Bầm quan, những giấy mà cũ xếp trong tủ, lâu ngày một ăn, bụi bám. — Được! thầy có đem lên đây tôi xem, nhất là các giấy mà về án mạng.

Một lát, thầy Đe mang lên hai tập giấy, tôi trở coi toàn những việc không quan hệ cả, trở gần hết, mắt tôi tự nhiên chú ý đến giòng chữ «Tôn Nguyễn-vân-Củn bị tình nghi là đã giết Nhiêu-Xuân...»

Tên Củn bình như quen quen, nhớ mang máng như vừa mới nghe thấy vài hôm nay, tôi không thể làm được, vì cái tên lạ lùng ấy, ai đã nghe thấy tất phải nhớ.

— Tôi lại cho gọi thầy Đe lên bồi: — Trong huyện có người nào tên là Củn không?

— Bầm có!... cái Lê đây tên Củn. — Họ nó là gì? — Bầm, Nguyễn-vân-Củn.

Được rồi, thầy xuống dưới nhà. Tôi lại rồi cả ra đọc lại là đơn khiếu oan của vợ tên Xuân, trong la đơn nói: 29 tháng chạp chồng mặc áo ra đi, không biết là đi đâu, rồi không thấy về nữa, sự có người thù giết mất. Hơn một tháng trước, chồng chị ta có cãi nhau với tên Nguyễn-vân-Củn, làm nghề bán thịt lợn, cho nên có tình ngại cho tên Củn giết chồng mình.

Quan huyện trước có cho đòi tên Nguyễn-Củn lên huyện nhưng không có lưng chừng gì, nữa lại tha.

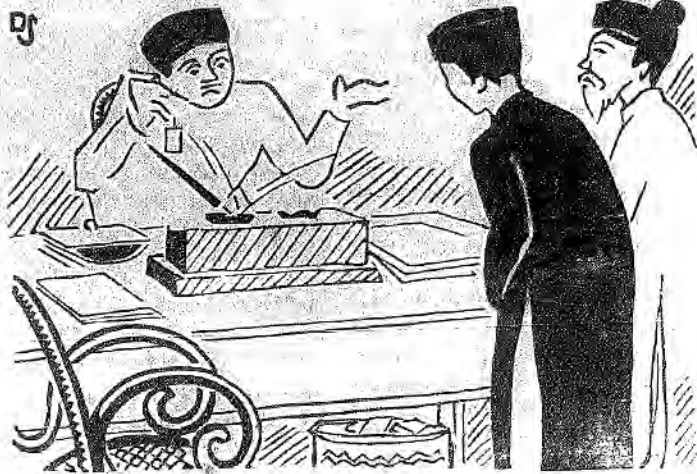
Ba ngày hôm sau có tin báo tại làng B. H. có vết được cái sọc chết trôi, ông Đe có về tận nơi xem xét: chính là sọc tên Xuân. Trong biên bản nói: «Cổ bị một nhát gao, vết thương trong một tắc, sâu phân, bả lỵ, loét một phân, sâu vào đến tận xương, hình như hung thủ cầm giao bầu đâm vào, hai chày bị tung rơi vào quãng trên mắt cá, buộc rất chặt, bắn vào cả thịt, lồm xuống, còn theo một đầu giấy giải ra hai thước, hình như hung thủ buộc giấy vào chân để lờ lờ, nhưng trong thân thể không có vết gì dù tang chứng rằng hung thủ đã lột người bị giết.»

Quan huyện trước, dựa vào câu chính như hung thủ cầm giao bầu » và lấy có rằng tên Củn làm nghề bán thịt lợn, trong nhà có sẵn giao bầu, nên một mặt

cho đòi tên Củn lên huyện, một mặt cho người về tra xét. Nhưng khám nhà tên Củn không thấy tang chứng gì hẳn hoi nữa lại phải tha cho tên Củn về lần thứ hai.

Đến bảy giờ tỉnh ra đã gần mười năm... mười năm mà cái án vẫn đó, chưa tra xét ra hung thủ — tôi giờ đi, giờ lại, trong trí quaoch quần mấy chữ «con giao bầu...» «giày thừng trời chày, lỏi đi.»

Tôi làm bầm «lỏi đi» sao lại lỏi đi, lỏi đi làm gì? mà cần gì phải buộc chân, cần gì phải lỏi, sao chỉ buộc chân không buộc tay. Tôi nghĩ: trong lúc giết người

và lúc vội nếu chỉ buộc chân mà không buộc tay, thì chắc là cần buộc chân hơn; cần buộc chân hay là không cần buộc chân mà lại nghĩ ngay đến buộc chân, thì chắc là quen tay.

Tôi lại tưởng ngay đến tên Củn hay giết lợn, hay buộc chân lợn, Địch hung thủ là tên Củn. Tôi bấm chuông báo gọi cai Củn lên. Lúc bảy giờ còn tôi ngồi một mình trong buồng, có một đĩa thịt chưa hiểu là buộc chân, còn thừa một đầu giấy mà không dùng để kéo... thì không biết dùng làm gì... ừ, dùng làm gì?

Lúc đó có một cái cảm tưởng lạ lắm, là tay ngồi một mình mà bình như không phải ngồi một mình. Trước mắt tôi có cái tủ gương dựng, tôi nhìn vào, thì tự nhiên trong nháy mắt tôi thấy sau bóng tôi trong gương, một cái hình

người chân bị trói, treo ngược lên xà nhà và một con giao bầu sáng cầm ở cổ. Nhưng cái hình ấy hiện ra chưa đầy một giây đồng hồ, lại biến mất. Ngay từ lúc này, trong khi tôi nghĩ tôi đã biết mình sắp tìm ra manh mối, nhưng không ngờ rằng chúng đến như thế, không ngờ sự thoát lại hiện ngay ra trước mắt, như có một sức mạnh gì run rẩy vậy.

Tôi thấy cái Củn khúm núm bước chân vào, liền ngừng leo, hỏi đột ngột:

— Có phải ngày trước mấy lam nghề bán thịt lợn?

— Bầm quan, vâng.

Mình đã không chắc là nó, lại không có tang chứng gì, nếu bắt nó thì lại không khác gì ông huyện trước, rồi lại tha nó mà thôi.

Tôi giờ tay định bấm chuông, thì cái bắt tôi cần ở tay rơi xuống trúng ngay giữa bình mực đỏ: mực bắn tóe ra, vẩy cả vào áo tôi... cái cái mà lúc gì nó bắt tôi đâm đâm nhìn vào mấy vết mực đỏ trên áo trắng tựa tựa như mấy vết máu, rồi hồng tôi nghĩ ra... chắc chắn như thế không thể sai được.

Tôi bảo thầy Đe đem hai tên lính đi theo tôi ngay lập tức, ra bắt cái Củn dẫn đường về cho tôi khám nhà.

Nhà cái Củn ở cuối làng, lợp bằng gỗ, lợp lá trông đã cũ, khi đi vào cả trong nhà, tôi và y cai Củn đến hỏi:

— Mày có chịu thú nhận rằng đã giết cái Xuân không?

— Bầm, quả con oan.

— Phải, mày oan oan vì mày giết người ta khi say rượu có phải không? Mày quen như trối lờ, mày trối chân người ta lại, mày treo lên xà nhà rồi mày cầm giao bầu mà chọc tiết... trời nào tha mày!

Cái Củn vẫn chối, nhưng tôi không để ý đến lời nó nói, bảo đi lấy cái thang, ai cũng neo ngực không hiểu thang đến tôi bảo thầy Đe:

— Thầy treo lên thang này, xem trên mấy cái dui nó cái gì lạ không?

Thầy đề nói:

— Bầm quan không có gì cả.

— Thế thì lạ thật, thầy thử nhìn kỹ xem!

Một lát thầy Đe, quay đầu xuống:

— Bầm quan lớn, con thấy lâu lắm mấy vết đen đen.

— Thầy đoán xem là những vết gì?

Rồi tôi thấy thầy Đe xuống thang một cách vội vàng, về mặt sọc búi, tay hơi run run.

Tôi nói đùa:

— Thầy này rất lắm, có gì mà run sợ như vậy. Đó là vết gì?

Thầy Đe làm bầm:

— Bầm quan lớn... vết máu... vết máu người đã lâu đến sẫm lại!

Tôi quay lại hỏi cai Củn:

— Mày giết người giỏi thật, mày đã tưởng không có gì là tang chứng! mày đã rửa sạch hết các vết máu nhưng mày có ngờ đầu lúc mày chọc tiết người ta, có một ít máu pục lên mái nhà... đến nay còn lại! Mày còn chối nữa không?

NIỀM THÍ NGHIỆM BỆNH LẬU GIANG

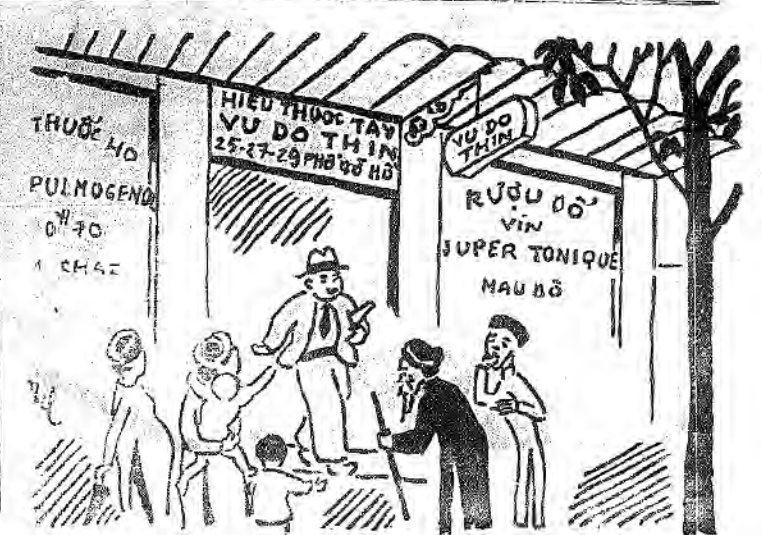
Đã phát-mình những thứ thuốc chữa về bệnh này. Hiệu thuốc LÊ-HUY PHÁCH làm thuốc đã lâu năm đặt phòng riêng thí-nghiệm bệnh Lậu và Giang-Mai.

Hồi năm 1931 đã phát-mình những thứ thuốc này để chữa về bệnh này. Lậu mới phải (état aigu) bất cứ mủ, máu buốt, tức, chỉ dùng từ 4 đến 6 ve là khỏi hẳn, mỗi ve giá là 0p 50

Lậu lâu năm (état chronique) thường sưng nước tiểu vàng đỏ, hay đục cũng là vẩn-vẩn, lúc đi tiểu thấy nóng, tr chi mủ, nết, yếu đuối, và các sinh nhiều chứng khó chín khác nữa. Như thế chỉ dùng 2 ve là trị-trúng, giá mỗi ve 0p 60 và 1 hộp từ 80-Ngũ Tang-Từ-Lam 2 p 00 (hộp nhỏ 1 p 00) là khỏi hẳn. Thứ thuốc này ai dùng không khỏi sẽ trả lại tiền. Còn bệnh Giang-mai thì bả, có nặng đến đâu, uống thuốc của Lê-huy cũng chóng khỏi, non là bệnh lậu, ai ai đều biết.

Ái muốn hỏi ở đâu, xin đến ở số 14 Phố Hàng Bạc, Hà Nội, hoặc ở số 14 Phố Hàng Bạc, Hà Nội.

Phố Hàng Bạc, Hà Nội. LÊ HUY PHÁCH, 14 Phố Hàng Bạc, Hà Nội.

VĂN HỌC

Cái địa vị khôi hài trên đàn văn

Nước ta xưa nay trong làng văn-học có một điều há-khắc quá, ấy là sự đối đãi cùng những người có tài khôi hài và những văn bằng thể khôi hài. Tác như ông Cống Quỳnh, tuy là có tiếng khen để lại đời nay, người đời vẫn lấy làm thích nhưng thích là thích một cách khác, ai có khen ông cũng khen một cách khác. Người nước ta khen ông Cống-Quỳnh cũng như khen một ông có văn trong rap hát, khen ông là khen cái tài mồm mép mà thôi. Chớ trong lòng văn khinh cũng như khinh mấy chú hề trong rap hát vậy.

Người minh bình như chưa hiểu đến cái hay của sự khôi-hài là dường nào; cũng chưa hiểu đến cái ích lợi của văn khôi hài và người có tài khôi hài ra sao. Vì vậy cho nên ít ai biểu đồng tình cùng họ, không để họ vào trong con mắt, cũng loại hết cả hài-văn ra ngoài nền văn-học, là phải lắm, không trích đăng.

Nhưng phải biết rằng ai có tài thông minh tuyệt thế thì mới nói được câu chuyện đùa có duyên hay là làm được bài văn bóng lơn có duyên, chớ phải dễ đâu gì đâu mà khinh-thị. Làm một bài văn trang hoàng diễm - nhã, trong mười tay văn-nhân tay nào cũng làm được hết, chớ làm một bài văn khôi hài cho hay, đọc lên cho ai cũng mở miệng cười và lấy làm thích ý, thì trong mười tay ấy chưa chắc đã có một tay làm được đâu.

Văn khôi hài nó thường làm cho cảm động người ta một cách rất mạnh mà người ta không tự biết. Giả như ông mở có cái tật xấu gì, có kẻ làm bài bài văn, ám chỉ mà công kích cái tật xấu ấy của ông; trong lúc ông mở đọc đến, ông phải tức cười nơn ruột mà không giận được; rồi có lẽ lần-lần tự nhiên ông mở bỏ cái tật xấu ấy đi bao giờ mà chính mình ông cũng không hay. Đó mới thật một bài hài văn hay đó, và cái công dụng của nó là như thế.

Trong bài tựa sách Bát trù của Đường thuận Chi có một đoạn giải cái lẽ ấy ra rõ lắm, như vậy :

« Kể thất-phu nổi giận, vác gậy đánh nhau, bay giờ có ai đem kính Thi kinh Thơ nói với họ, chỉ làm cho họ thêm giận đấm nhau càng hăng lắm. Chỉ bằng có người khéo bóng-lơn, kiếm lời điều-cợt nói xa nó gần để đãi hòa. thế mà họ lại chịu cười giã là rồi huê nhau... Cho nên nếu có thể phân-giải được đám đấm đanh lộn, thì những lời bóng-lơn điều-cợt hoặc giã lại có công-hiệu

mau hơn Thi Thơ cũng chưa biết chừng. »

Sở dĩ ông Molière nổi danh trên văn-đàn nước Pháp và cũng nổi danh cả trên văn-đàn thế giới nữa, là chỉ nhờ có cái tài hay khôi hài ấy mà thôi. Cei đó thì biết trong làng văn bên Âu-châu, người ta biết trong-đãi kẻ hay khôi hài lắm, chớ không như bên mình.

Chúng ta phải phục ông Tư mã-Thiên là ông thánh-su về văn-học và sử-học Trước hơn hai ngàn năm nay mà ông đã nhận rõ sự khôi-hài là có quan-hệ với thể-đạo nhân-lâm, văn khôi hài là một thứ văn có diệu dụng phi-thường, và nhân-vật khôi-hài cũng là hạng nhân-vật siêu-quần xuất chúng, cho nên trong Sử-ký của ông, ông đã lập riêng ra một thiên « Hoạt-kê liệt truyện » — hoạt-kê tức là khôi-hài —, trong đó ông kể ra nhiều người có tài hoặc khéo nói, hoặc hay văn, như Đông phương-Sóc, Thuần vu-Khôn, đều là người thiên-hạ xem thường mà ông đem lưu-danh vào thanh-sử vậy.

Kể ra bọn hoạt-kê, tức là người hay khôi-hài, lại còn có cái đặc-lánh này đáng quý lắm nữa. Là trong đám họ, người nào cũng có cái tánh tự-cao và kính đời; có người trong con mắt họ chẳng coi quyền thế ra chi, mà cả đời chỉ có nói bông nói đùa, cốt để nhẽ đời, hay răn đời, chớ không thêm cầu gì hết thấy. Cái tư-

Tập hồ sơ của Thiên Lôi

III
Thiên lôi cực kỳ oái-oăm, hương bình. Ta cứ tưởng chỉ đầu thiên lôi đánh đấy, nhưng kỳ thực thiên lôi ở dưới quyền ai sai khiến.

Chính thế, người này bị đánh chết, có phải thiên đình sai thiên lôi vác búa chạy theo mà choáng đầu. Chẳng qua là tại rui gió gặp ngay lúc điện giao nhau, cũng như đang đi đến nơi nôi « súp de » phi vào mình đó thôi.

Vả trời đánh chẳng bao giờ có tránh lúc đang ăn cơm cả : nếu biết trước điện sắp giao nhau ở địa cảnh đồng nọ mà vác túi bóng rang ngồi nhà ngay chỗ ấy, thì đâu có ba mươi sáu miệng cũng chẳng tránh được thiên lôi nào.

Các cụ ta cũng biết vậy cho nên đặt ra câu trời đánh còn tránh bữa ăn, cốt để cho yên lòng những người sợ sét, và nhân đây lấy câu mắng con cháu trong nhà.

Song nếu các cụ cho biết cái làm cho ta chết là điện, chứ không phải cái tiếng nổ, thì mỗi khi sét đánh ta chỉ rất « mình mà thôi, chứ có đâu sợ phải rang lửa mà ăn. Phải thiên lôi giáng trước rồi, ta mới nghe thấy tiếng nổ sau. Vậy tiếng nổ ấy há chẳng phải là lời thiên

tướng tự-do ấy, cái khi-phách độc-lập ấy, hồi trong đám đọc sách muốn pho, đặt mình vào hàng đại-nhân quân tử đã mấy người có được ?

(Còn nữa) — PHẠM-KHÔI

lôi báo cho biết (ta vừa giáng trần) đấy sao.

Thiên lôi đã rùng rờ mới lên tiếng ta còn nghe được tiếng là ta còn sống. Đã còn sống thì còn sợ cái nổi gì.

Thiên lôi chẳng cứ trợn người mà đánh, mà cũng chẳng đánh riêng chỉ loài người : bò, dê, lợn, nhà ngói, cây mít, ba đầu đánh đấy. Ta sợ là chỉ sợ cái đánh quàng siên của thiên lôi mà thôi.

Thiên lôi đánh có khi bay cả tường gạch, lật cả mái nhà, thiên lôi có lúc đùa hồn chế một cây cao gần ba mươi thước làm ba mảnh, hoặc dẫn cây gỗ lòn làm đôi, rồi quăng mỗi nơi một khúc. Hoặc có khi cao hứng vịn bặt cả một cây đa to lớn lên.

Ở Kobeb, khi xưa có một cây to, caoba chuc, thóc, có ba ngọn. Một hôm sét đánh xuống cả ba ngọn đều bị hạ xuống, còn thân cây tan ra từng mảnh bắn vung xa tới sáu mươi thước. Có mảnh nặng gần hai tạ, bao nhiêu cành đều bị lột vỏ hết.

Ở Ecosse, và thế kỷ thứ mười tám thiên lôi giáng vào một tảng đá dài cỡ một tấc. Có mảnh dài gần bảy thước rộng hai thước mười, dày một thước rưỡi, bắn qua đồi đất ra xa bốn mươi năm thước. Lại mảnh nữa to hơn nữa bay vut ra bề.

Về năm 1809, có một cái nhà nọ, tường gạch dày gần một thước, cao ba thước ba. Sét đánh tụt hẳn xuống ba mươi phân tây. Còn tường bị sét mang đặt ra chỗ khác xa ba thước. Bức tường ấy có 7,000 gạch, không kể với hồ nặng có tới 26,000 cân.

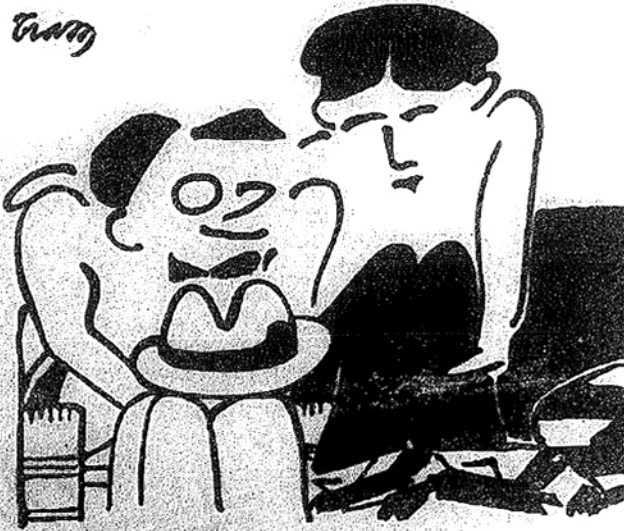
Tọc đến đây ta chớ vội cho là trong gốc cây nọ, hay hòn đá kia có con tinh, con ma, Trong ấy chẳng có « con quái » gì cả, chỉ có « cụ âm-điện » như tôi đã nói ở trên mà thôi.

Kể đến cái võ lực của thiên lôi bất tất phải nói nhiều, cái tài di-sơn của thiên lôi thiết tưởng kể qua loa như vậy cũng đủ.

Thiên lôi không những chỉ làm tay đao-phủ hay chủ đờ tê mà thôi, thiên lôi lại kiếm rất nhiều cái nghề khác rất oái oăm, khiến ta có thể phở thẳng ngay một chữ « cường » được.

Này, như xưa, có một cái nhà nọ, vựa thóc ở trên gác, Sét đánh xiêu qua mái vào vựa, rồi từ vựa khoét tường chui tọt xuống mặt cái hồ gần đấy. Phen này thiên lôi đốt nhà người ta chách. Nhưng không, thiên lôi vừa xuống hồ, thì ngay chỗ ấy, nước hồ phun vọt lên, cứ theo đường sét mà chui vào lỗ tường, lên đây vựa, rập tất hết lửa.

(Còn nữa) CHÀNG THỨ 13

— Tôi chề mợ có khóc không. — sao lại không! cẩu đã biết lời là người đa sũu đa cảm. một li gì cũng khóc kìa mà

HUẾ DÂN • • • **NHÀ TRÔNG HẰNG** • • • **HUẾ DÂN**

CHUYÊN MÔN TRÔNG RĂNG, CHỮA RĂNG ĐƯƠNG NG: VĂN QUYỀN CÓ BẢNG CHỨNG CHỈ Ở PHÁP VỆ, LẠI LÒNG VIỆC RẤT CẬN THÂN VÀ MẠCH CHONG

Kỳ sau sẽ đăng bài so sánh các tay quần vợt Nam và Bắc của Trần-vân-Dương

quần vợt

Tranh vô địch Bắc-kỳ

Dương đoạt giải quần vợt năm nữa
Buổi sáng, bán kết.

Samuel hạ Samarcq 6/11, 4/6, 6/13. — Hai thân «mạch nha» trạm nhau! Mỗi quả ban bay đi bay lại ít ra mười lần mới chạm lưới, hay rơi vào vạch. Mấy ông ngồi dĩa xem, được một bữa sá có lúc mát.

Samuel râm rây có vẻ xung xức lắm. Tinh phúc ra, chàng Sa này một ngày đánh ba buổi ten-nit: sáng, trưa, chiều, mỗi buổi hai giờ. Sáu giờ một ngày nhàn với 360 tức là 2160 giờ trong một năm. Không trách chàng đã thành một cái máy trả ban kiên cố lắm vậy. Còn chàng Sa kia, cũng có công luyện lắm, nhưng còn kém hẳn tướng nhiều. Thi mỗi buổi trưa, cũng phụng các quí phu nhân mấy ván, thế là cup mất, hồ nhỏ mất, lớp mất. Anh hùng mai một đáng lắm rồi, oan ức nỗi gì!

Dương hạ saumont 6/11, 6/14 —

O' Pháp vừa sang, danh tiếng lừng lẫy. Nào là se vít búa đánh, nào là si-mát nổ lửa, nào là tiu lip sê, saumont nghiêm nhiên được anh em quần vợt Pháp cho là một thượng thặng nhân tài, có hi vọng nhất trong mùa quần vợt năm nay. Nghề ở đời, hi vọng lắm lại thất vọng nhiều. Nhại Edel 6/1 6/10, gặp Đãng đã chặt vật, lại suýt bị Khương đẩy ra, saumont đã chơi một cuộc soàng quá, làm mất lòng tin của công chúng. Nay gặp Dương phần thua đã nằm chắc trong tay.

Samumont tập se vít hay đánh quần vợt? — Mối vào se vít bốn quả, đập si-mát ba quả, ăn jeu đầu như chớp nhoáng. Saumont được anh em chí em người Pháp reo hò, dậm chân khuyến khích. Cái đầu gật gật, như con ngựa vĩa trồm lên, đã tướng chàng Sô nuốt chừng cây vợt số một của C. S. A. Nào ngờ, từ đây giờ đi, chàng cứ lụn dần.

Se vít mạnh đấy, si-mát khỏe đấy, nhưng bam ăn to quá, chỉ thương bại cho cái lối vô tội bị đẩy vô. Cả đến người ngồi xem cũng suýt bị đạn lực. Yo-Yo khuyên ông bạn sau chớ nên đánh ngọt bàu vào chúng tôi.

Người chừ có phải phen bầu ban đầu?

Dương chơi diêm dạm, thủng thoảng diêm một quả mạnh, một quả rơ ve chừ 1, mà ăn ngon hai sets 6/11 6/14. Xem thế,

THỂ - THAO

Saumont chưa phải là địch thủ của Dương!

Chung kết

Dương hạ Samuel 10/8 0/6 6/13

Cái tỉ số coi có vẻ lạ lùng, không nói rõ, chắc độc giả các tinh phải ngạc nhiên vì Dương sao lại thua set thứ nhì sâu đến thế.

Đáng như lời Yo-Yo đã bàn, mùa quần vợt năm nay té ngắt, cho đến cuộc chung kết, Samuel gặp Dương cũng chỉ là một cuộc đánh lấy lệ, hai bên gò gẫm, không có lối ăn to, lại thêm sảy ra mấy lần Samuel chuột rút, Dương thay áo, đáng phàn nàn.

Chung loại xem ngà hay xem ten-nit? — Set đầu cầm cự, theo nhau từng quả ban một, ta phải khen Samuel tiến bộ nhiều, có lắm quả tu, vô lê mạnh tuyệt hay. Dương cũng xung sức đấy, nhưng chỉ vì gờm bức tường hắc ín, nên không dám phóng tâm đánh hết tay. « Kéo cưa với Samuel thì phải biết. » Lời nói thực không sai! Lần trước Bình đã suýt ăn « chung thuốc cáo-lâu » mà sao Dương lần này lại bắt chước Bình, để đến nỗi ngậm ngùi trong set thứ nhì?

Đánh hết set đầu, Samuel bỗng quí xuống, xin nghỉ năm phút. Công chúng tưởng Sa bị ngộ gió. Không phải đâu! Chuột đấy mà! Rồi đến lượt Dương. Đang đánh, tự nhiên Dương quăng vợt, đi tuốt vào buồng. Công chúng nghĩ: « Anh này hay ăn của ngọt, đau bụng mất rồi. » Không phải đâu! Dương đi thay áo, giải đen.

Set thứ nhì, Samuel tiu đều, Dương đánh rất vào lưới mà thua một ván bạch định. Chứng Án-dộ nghe chừng mặt lấm lấm thì phải.

Set thứ ba, Dương quật khở, ăn 3/1 rồi 5/2. Lúc này sân ban biến thành sân khấu Tấn bi kịch bắt đầu diễn samuel hụp lên, hụp xuống, ngã lảo, ngã lóc, ta có thể cho là đi xem « tập vở kịch » được. Mỗi lần samuel bò xuống, thì công chúng lại cười ò lên, Edel chạy ra bốp cẳng, rồi samuel lại đứng giậy nhún rãng ra cười nốt. Thế ra họ cho mình đi xem ngã, rồi họ lại cười mình nữa. Ten-nit đâu có thế!

Các nhà vô địch đờn chúng tôi

Vừa rồi, trên sân quần Roland Garros, Borotra gặp Allison, chạy rách giầy thay đi thay lại, bị các báo nghiêm khắc bình phẩm. Còn trên sân quần phổ Charles Coulies? Mỗi lần đổi sân, các

ông lau mồ hôi hàng giờ, quấy nước chề nói chuyện với người quen, tranh đấu đầu lại có lạ lùng thế!

Vô địch chuột

Này bác samuel! Chán bác nhiều chuột lắm đấy! Mà cứ nhè những lúc bí mới thả chuột ra, mới lạ chớ! Lần này là lần thứ ba gặp Dương, mà ba lần đều có chuột cả. Ở Nam-djinh, cúp Lê-qui-Thạch đã chuột, xuống Hải-phong cúp Radium cũng chuột, về Hanoi vào tới chung kết lại chuột nốt. Tuy chưa giết chức vô địch nhưng Yo-Yo tưởng nên tặng cho samuel giải quần vợt « chuột rút ».

Cảm tưởng của Yo-Yo đối với mùa quần vợt Bắc-kỳ năm nay

Không kèn, không trống, mùa quần vợt Bắc-kỳ đã chính thức khai mạc từ tháng Octobre.

Các báo — cả đến tờ « Annam mới » xứ này, vốn sống về quần vợt, hình như bảo nhau lãnh đạm với môn vận động của các vị Đế-vương. Có lẽ tại Hy-Tông không lịch sự, Phạm-vân-Bình giận, làng háo không người nhiệt tâm mùa bút cò-dộng, nên sân quần mấy bữa nay mới có cái cảnh tượng vắng hơn chùa Bà-Bank.

Hay tại Tổng cuộc trích những năm các một buổi đi xem « rước rồng » hay « giã gạo » nên bà con hăm mộ quần vợt bảo nhau thả quán chần nằm nhà còn đỡ buồn?

Hai nguyên nhân này, Yo-Yo cũng không chịu cả. Có chăng chỉ tại, — xin lỗi các đấu thủ, — mùa quần vợt năm nay kém phần kịch liệt mấy cuộc tranh đấu đầu soàng quá, nên bà con thất vọng chẳng chịu nhiệt liệt hoan nghênh như mọi lần.

Và lại cách đây mấy tháng, Chim, Giao, vừa sủa cho mấy tay vô địch Bắc-hà một trận toi bời, vừa mảnh giáp cũng chẳng còn, khiến cho lòng hi vọng mong mỏi của bà con đều bị cuốn theo ba chiếc cúp về Nam. Vừa xem Chim, Giao, Nửa biên diễn rồi, nay lại xem gà nhà chỉ chó nhau, chỉ kéo cưa, chỉ tiu khỏe: — ấy là chưa nói đến rước rồng với dúi ban, nửa quả vô lê xâu, cho thà vạ chắc tay không có, thì khác nào vừa xem xiếc Harmons ra lại đứng xem chàng dồng dinh lỗ mũi, di dao vào ngực, và hát Madelon không?

Vì vậy, cảm tưởng của Yo-Yo đối với mùa quần vợt Bắc-kỳ năm chỉ là một cảm tưởng buồn, mà các nhà tổ chức và các đấu thủ cũng chớ vội trách bà con lãnh đạm với một môn vận-dộng công chúng nung nấu.

Anh em cầm vợt hãy cố lên! Cái ngày mà anh em biết xả tay ra đặt những quả vô lê tuyệt diệu, biết trọng lối ăn to, bỏ cái lối dềnh dàng làm cho công chúng ngủ gật, biết se vít mạnh, lên lưới, cái ngày đó anh em mới thật biết chơi quần vợt, không hổ với các tay vô địch xứ xa.

Yo-Yo hi vọng ở các anh em và mong sẽ được vô tay hoan nghênh anh em một cách xứng đáng!

Bóng tròn

Tranh giải vô địch Bắc-kỳ 1931-33
Xem qua các hội.

ECLAIR

Tranh giải vô địch năm nay, Eclair rất nhiều hi vọng. Tiên đạo ăn ý, vạm vỡ, khỏe mạnh, nhưng đá ban bồng nhiều quả. Nên tập chuyên và sút sả đất

mới ăn nhiều. Thái, Quay chạy góc khá cả. Thái nhanh hơn. Tín chơi đẹp, đều chịu luyện sẽ thành một đại tướng đại tài. Hàng tiếp ứng, không có chỗ chê. Công, thủ hay cả. Quil, lão tướng đa mưu, lấy ban giỏi, chuyên gấn, có tài đốt đầu rất đụng. Tâm B, vững vàng như bức tường, chân ban hay. Hựu, giai như đĩa, thừa sức ngăn trở đối phương. Hai hậu tập đá trúng cả hai chân, nhưng hơi chậm, thường dễ ban này. Nên chơi vô-lê nhiều hơn, đỡ nguy hiểm lúc bên địch tràn sang. Thủ gôn bình tĩnh, bắt ban gấu, có nhiều hi vọng. Tóm lại, toàn đội chơi đều nhau, rất đẹp mắt. Có vẻ bùng đượ, hoạt động, quật cường như một đội ban người Pháp.

Xưa nay thường mang tiếng vận rủi, Eclair năm nay tam chiến tam thắng, bại jeunesse, bại Lạc-long, bại Olympique, ăn 9 điểm mà đứng đầu bảng, liệu có giạt nổi ngôi bá chủ không?

Giật công mà luyện, ắt phải có kết quả hay. Yo-yo rất mong cho đội ban áo mũi cánh chà. Cố lên! Thủ quân Quil! Cố lên, anh em Eclair.

Yo-Yo

Kính cáo độc giả

Các bạn đọc báo hoặc đã gửi giấy mua năm hoặc vẫn thường nhận được báo xem mà chưa trả tiền, thì từ nay đến hết năm tây xin kịp gửi tiền về cho nhà báo.

Nếu không nhà báo sẽ nhờ nhà giấy thép đòi, tiền phí tổn các ngài phải chịu.

Những bạn ở xa nhà giấy thép không tiện gửi ngân phiếu, thì gửi tem về nhà báo cũng nhận (tem Op05 trở lên)

PHONG HÓA

TA TÂY

Xưa nay hàng hóa gì của ta làm cũng có phần kém hàng của tây, nhưng áo pull-over của hiệu CỰ-CHUNG dệt có phần xuất sắc chẳng kém hàng của tây chút nào.

Cự-Chung

63 Rue de la citadell Hanoi

— Cụ đi đâu với vàng thế?
— Ấy chết! Ông đã tôi kéo như trâu. Người ta mong đợi thì không tiền?
— Ai mong cụ?
— Tôi chả có hứa đi dự tiệc ở hiện cơm tây Lạc-xuân ấ- mà, ông có biết không?
— Ai bảo t- là kì hiệu Lạc-xuân, có phải ở số nhà 55 phố hàng Bông mà là hiện to nhất Hà thành của người Anam mở; số giầy mới 528 chớ gì.

NATURE ART
No 34 Rue des Stores HANOI
TEL. N° 893
CỘ NHẬN

hôn bướm.. ..mơ tiên

của E Khai Hưng

Tranh vẽ của Đông-Son

“(1) O! lại các việc xảy ra, những sự
mất mát tại nghệ. tr lời này, rằng
điều, nức nở, cho tới những ý-tư
giữ gìn, khép-nép. Ngọc không còn
thể nào cho rằng chú tiểu xinh xắn
kia là con trai được nữa. Chẳng
mừng thăm nhách mép cười một
mình.

Cánh cửa sẽ đây, chú Lan rón
rén bước vào phòng. nét mặt nghiêm
trang, đặt một bao chè tàu xuống bàn
mà nói rằng :

— Cu truyền biểu ông bao chè để
ông sôi nước chè này của bà Hàn
cúng cụ hôm qua.

— Chú bạch cu dùm cho rằng tôi
xin đa tạ cu nhé. Ý ban cụ cũng biết
tôi có ấm đun nước.

— Ông để chúng tôi đun cũng được
can chi lại phải đun lấy.

— Ấy tôi sợ làm phiền chú, (Ngọc
mim cười nhìn Lan) nên tôi viết giấy
về nhà xin gửi lên cho đủ thứ.

— À! ra bữa nọ anh người nhà
mang lên ở trong hồ đấy!

— Chính phải.
— Tôi thấy có cả quyển Kiều và
quyển Phật-gi' o đại quau nữa.

Ngọc mừng rỡ vội hỏi :
— Chú biết quốc-ngữ á?

Lan điềm nhiên :
— Vâng! chữ quốc ngữ dễ, học chỉ
độ mười hôm là đọc được. Làm gì mà
không biết.

— Ô! thế thì hay quá nhỉ!
Ngọc nghĩ đến việc đương dự định,
buốt mồm nói ra câu ấy, nhưng Lan
lại hiểu một cách khác, nên trả lời :

— Đời bây giờ, ai không biết quốc
ngữ... Lại! sao ông cứ nhìn tôi ông
cười vậy?

— Chú à! tôi đương nghĩ đến chú
thì thấy chú vào. Tôi cho rằng tư
tưởng đôi ta chắc có liên-lạc với nhau
nên chúng ta mới có thể viên cảm
tới nhau như vậy. Vì thế nên tôi cười,
chú đừng vội giận!

— Ông nói những gì, tôi không
hiểu.

Lan đứng đưa mắt nhìn chung
quanh miu, rồi mỉm cười mà khen
rằng :

ĐÔNG-SON

— Cái phòng này ông mới bài trí
lại trong đẹp nhỉ!

— Phải, tôi trang hoàng thử để khi
chú có bước chân vào trông đỡ hề
bộ. chương n'á.

Lan hái mà dỏ, còi mặt xuống trả
lời:

— Ông cứ giầy-quá lời, tôi chỉ đáng
là đây tờ ông.

Ngọc nói đùa : « A! đã phát » Rồi
cười khanh khách, khiến Lan xấu hổ
cầm đầu chạy thẳng.

Ngọc đứng dậy rửa mặt, rồi đem
ấm đun ra đun nước. Chàng đưa mắt
ngắm lại phòng một lượt, nhờ lời câu
khen ngợi của Lan lại tủm tỉm cười
cười một mình:

— Phực ra cái phòng của ta giống
như cái phòng của một sinh viên
trường đại-học!

Mà thực vậy, cái giường mắc màn
ren, cái bàn thờ đóng làm án sách,
cái áo thư trên phủ li cờ giả xanh

thần Xi-tinh mới có thể bài trí một
cảnh như buồn tầu nên cảnh dụ
đáng âu yếm như thế được. Ngọc
lại cười:

— Nhưng mà ta cũng ngờ ngĩnh
thật! Lén ở chùa mới biết yêu mới
biết yêu là có thú vị... Song chẳng
lẽ ta cứ yêu xuống, yêu hỏng, yêu via
mãi thế này á? Thế thì cũng hỏng, thả
chả yêu cho xong?

Sự liên tưởng của ý nghĩ tự nhiên
nhắc Ngọc ón lại một câu Kiều, chàng
buốt mồm đọc ngâm nga :

« Yêu nhau thì lại bằng mười phụ
nhau.»

— Ủ! phải, người ta tu hành!... Tôi
nghỉếp!

Muốn cố giữ cho khỏi nghĩ vơ vẩn.
Ngọc lấy quyển sách ban về đạo phát
của bà mẹ mà chàng mới mua tuần
lẽ trước ra coi. Nhưng mới đọc được
sáu trang đã thấy ch'ay mắt, liền bỏ
giấy sách lại, bồng phùng gặt mình,
mấy giọt nước nóng bắn vào tay, thì
ra ấm nước đặt trên hộp chén sôi từ
báo giờ mà chàng vẫn không biết,
đến cả tiếng nước reo chàng cũng
chẳng nghe thấy chi hết.

Ngọc xoa tay mình cười, rồi lấy ấm
chén ra rửa chén. Uống mấy chén chè
Liên-tâm, thấy tinh thần tỉnh táo,
tâm trí hơn hẳn và ngắm cuộc đời
cổ rất nhiều tư tưởng hư quan...
rồi nghĩ truyền thuyết sang truyện
kia, lần nữa tự đặt mình vào địa vị
Tư Thức sống trong cảnh đồng Phi-
lai.

Bồng cũng lắc đầu :
— Chà! thì ta cứ thử hiền một
chuyến xem nào! Kháng vào bang hồ
sao bắt được hồ con

Câu nói có vẻ ưông, khiến chàng
cũng phải phì cười. Mà nào vào hang

Mọi người các thứ giầy tây đóng sẵn kiểu tân thời giá rất
tốt, giá từ 5p00 trở lên đủ các số chân từ 36 đến 42.

YAN-TOÀN 95 Rue de la Soie Hanoi
(Phố hàng đào)

QUANG-MY
13, Rue de la Soie. — Hanoi
Téléphone. 70
Soieries de luxe et tous tissus

Bản hiệu mới về rất nhiều hàng mùa rét :
HÀNG TÀU : cảm nhung Thượng-hải, gấm, vóc, nhiều đủ các mùi.
HÀNG TÂY : nhung, satin lam hoa gấm, satin đen nhiều tây chơn và thêu,
và đủ các mặt hàng khác nữa.
bản hiệu lại có nhiều các kiểu ô can parapluies cannes để các ngài dùng
rất hợp thời trang.

QUANG - MY
Hiệu con rồng vàng

hồ thì đã lấy gì làm nguy hiểm! Chỉ đem giấy bút ra viết một bức thư.

Bức thư ấy đã ba, bốn lần Ngọc viết rồi, nhưng lần nào viết xong đọc lại, lại sẽ nhỏ vút đi, vì một là sợ Lan không biết quốc ngữ, hai là sợ bị cự tuyệt. Lần này thì chàng nhất định quả quyết. liền mở hộp giấy viết thư màu tím lấy một tờ ngói viết:

Chú Lan...
Tôi được hai chữ ấy, Ngọc lại tâm niệm cười rồi sủa đi.

— Không được! chẳng chú nữa!
Liên lại lấy tờ giấy khác viết lại;

Cô Thi

Nam vô a di đà phật! Tôi bắt đầu bức thư của tôi bằng một câu niệm phật, để xin Phật đ. tri cho kẻ khổ sở rày, n. tr Phật đ. độ tri cho hết thảy các chúng sinh. Vì tôi chỉ là một người lạc lối trong rừng người, như một hạt cát bị vùi trong bãi cát sông Hằng-hà.

Nhưng cô cũng là một người, cũng chỉ là một người, dù cô muốn xa lánh cõi tục, rút bỏ trần duyên, song cái bản-tinh của con người dễ một lúc mà có vóa bỏ nổi được Cái bản tinh ấy là Tinh, là .. A di đà phật! là út tinh.

Ái-tinh là bản tinh của loài người, mà là hạnh phúc của chúng ta... Tôi yêu cô, và nếu tôi đoán không lầm thì cô cũng chẳng ghét tôi. vậy thì can chi ta lại làm trái hạnh phúc của ta?

Đức Thích-già "nữ-ni xuất thế" để đưa linh hồn chúng sinh tới cõi Nát-bàn mà hưởng sự hạnh phúc bất vong bất diệt.

... Nhưng hạnh phúc của chúng ta chỉ ở ái-tinh. Đó là .. A di đà phật! đó là Nát-bàn của chúng ta.

Mấy hôm nay tôi đọc quyển Phật-giáo tôi thấy tôi yêu đạo Phật. Tôi yêu đạo Phật thì tôi lại càng yêu cô, tôi yêu một cách chân thành, tôi y u trong lòng tôi, trong lý tưởng. có tha thứ cho, tôi không thể cứ yêu mà chú Lan, phải cho phép tôi yêu cái linh-hồn thực của chú Lan mới được. cái linh hồn ấy là cô Thi

Cô xem thư mà xet thấu cho lòng này, thì tức là cô nâng ý Phật cầu vớt được một linh hồn đang bị đắm đuối ở cõi nhân gian.

Ngọc..»

Ngọc ăn vụn chửi chưởi, rồi gấp thư cho vào phong bì, bỏ túi ra đi. Lên chùa trên, gặp chú Mộc, Ngọc đột nhiên hỏi:

— Chú Lan đâu?

Chú Mộc thấy Ngọc ngạc, tưởng mới xảy ra sự gì:

— Chú Lan ở vườn sán sau chùa. Có chuyện gì đấy ông?

Ngọc chỉ kịp trả lời một tiếng: « không », rồi lại đặt đi thẳng, khiến chú Mộc đứng nhìn theo lấy làm ngạc nhiên.

Ra tới vườn sán, vì sán là cao mà lại trồng bên sườn đồi chỗ tiện, chỗ khuất, nên đến hơn năm phút sau,

Nói xong lấy giấy lật buộc qua quít lại bỏ sán. Còn Ngọc thì thò tay vào túi rút bức thư ra, rồi lại ấn vào, như thế đến hai, ba lượt.

Lan vác bó sán lên vai chào:
— Thôi ông ở lại, tôi về chùa.
Ngọc nói lúng lúng:
— Được... này! .. tôi... à! sao chú không bẻ lấy sán đem về, còn cành li thì bỏ đi có nệ việc không?
— Cảnh đề giếng và đàn chứ.

DONG SON

Ngọc nghe rõ tiếng sột sạt, mới tìm thấy chỗ Lan đứng. Bên cạnh chú một đồng cây sán nhỏ lên còn đề nguyên củ, cành, lá ngồn ngang.

Ý chừng Lan làm việc nhiều nên mệt nhọc, đứng thở hồng hộc. Một tay để vào ngực. Ngọc đón đến đến sau lưng, ôm ở chào:

— Kia cô Thi!

Lan thông thả quay mặt lại, điềm nhiên trả lời:

— Không, tôi đây mà Cô Thi nào dám vào vườn sán của nhà chùa?

N. i xong cười rũ rượi, chảy cả nước mắt, đổ ừng cả hai má. Rồi lại nói tiếp theo:

— A di đà phật ông muốn gặp cô Thi thì ra nhà cô ấy chứ?

— Không. cô Thi khác, cô Thi của tôi kia.

Lan không đề ý đến câu trả lời của Ngọc, nhìn trời mà bảo rằng:

— Mặt trời lên đã cao, phải mang sán về mới được, chẳng

Lan vừa trả lời, vừa bước xuống đồi Ngọc đi theo như loan niu lại:

— Thi hãy ở lại, chờ tôi rồi cùng về một thể!

Lan sợ hãi, đặt vội bó sán xuống đất mà rằng!

— Vàng! thì ở lại! .. Nhưng ở lại làm gì mới được chứ?

— Ở lại ngắm cảnh!

— Trời nắng còn ngắm cảnh gì?

— Nắng thì ta ngồi xuống dưới bóng li sán... Này có...

Ngọc vừa n. i vừa toan rút bức thư.

— Này .. chú...

— Ông giầy?...

— Hôm nay chắc mặt trời...

— Vàng! chắc mặt trời! ..

Hai người lại nhìn vợ, nhìn vãn. Ngọc lại toan đưa bức thư.

— Chú... à! ..

— Giầy!

— Sán ăn ngon đấy chứ?

— Vàng ngon... nhưng ông đề tôi đội về chẳng cu kêu.

— Chú đề tôi mang đỡ.

Lan không trả lời, đội bó sán chạy vùn vụt xuống đồi, để trợ Ngọc đứng lại một mình.

Ngọc chép miệng thở dài... Rồi quả quyết lấy bức thư ra xé làm bốn vút xuống đất ..

Chàng về đến cổng chùa, thì gặp chú Lan đi ra, cu đáng vội vàng. Ngọc buồn rầu chẳng thèm chào hỏi.

Lan chạy một mạch lên đồi sán, đến chỗ ban này, chú vui cười mà rằng:

— Đây rồi.

Thì ra chú bỏ quên con giao nhon dùng để đào và chặt sán, bỗng chú mỉm cười nói một mình:

— Không biết giấy gì của ông ấy thế này

Nhìn kỹ thì là chiếc phong bì xé ra làm bốn mảnh. Trên một mảnh thấy thoáng có hai chữ:

« Cô Thi »

Thốt nhiên ở mõm Lan buột ra câu hỏi:

— Cô Thi nào? ..

Lan ngồi lì huc chấp lại các mảnh ở trong phong bì ..

Bên mình giờ thì trời sít sít các lá sán tiếng kêu lạt sạt. Mấy màu giấy tím chỉ chực bay! Lan phải lấy những viên gạch vụn mà chặn lên từng mảnh

Một lát sau khi đã đọc xong bức thư, Lan còn thơ thần trên đồi.

Giờ càng thối dữ, các tà áo Lan bay phấp phới, mà trời tím kia như chịu sức mạnh của cơn gió, cũng phập phồng trong ngực, như làn lá sán nhấp nhô tựa sóng.

Lan buồn rầu nghĩ ngợi, hai bên má có ngấn hai hàng nước mắt ..

Bỗng có tiếng mõ tụng kinh ở chùa đưa tới... Lan mỉm cười, thoáng thả rồ về.

Còn-nữ

KHAI-HUNG

Sấm đồ nữ-trang!
NÊN ĐẾN
HIỆU VẠN-TƯƠNG
Chính hiệu Bà Lụa
số 293 k. Phố Chợ sắt Hải-phòng
Có bán theo cách lnh hóa giao ngân.

HIỆU ICH-CAT
47 HÀNG GAI HÀO!
LÀM ĐÚ CÁC THỨ
ĐÁU VÀ CLICHE
GỖ ĐỒNG, SẮT, NGÀ
CAO-XU VÀ BIẾN ĐỒNG

THƯỢNG KHÁNH Y-QUẢN
Grande pharmacie sino-Annamite

Những thuốc gia-truyền đã nổi tiếng trong 70 năm nay
Thuốc tây. — Dùng thuốc này mà tẩy, không phải kiêng cơm, nóng vào không đau bụng, người không nhọc mệt, ai dùng qua rồi cũng chứng nhận ưu thế. Giá bán nhất định 5 xu một liều, mua buôn tính giá riêng.
Thuốc đau mắt. — Thuốc này là một phương thuốc gia-truyền có đã ba đời nay, dù đau nặng nhẹ, hoặc màng mọng lâu năm, dùng thuốc này chỉ trong giây phút, tra vào mắt thấy quang ngay, người non trẻ con đều dùng được cả. Giá bán nhất định một hào một lọ, mua buôn tính giá riêng.
Nước hoa nguyên chất. — rất thơm, bán ọc rẻ. Giá 2 hào một lọ.
Thuốc ho. — Dù ho lâu, mới ho, ho gió, ho đờm ra như rãi gà, ho ra buýt, ngày ho đêm ho, người hơi ngày ngày sốt nóng, người lớn hay trẻ con mà phải xin đến ngay THƯỢNG-KHÁNH-Y-QUẢN 172 phố Huế, Hanoi
Thượng Khánh Y-quản 172 Route Huế, Hanoi

Một việc cải cách lớn
phái nữ-lưu tại
kinh thành Huế

Khắp Ba-ky, lần nay việc gì cũng theo làn thời mà cải cách, nhất là phái nữ lưu tại kinh thành Huế. độ này lại càng trang điểm giết. nên ngày nào nhà giầy thép Huế cũng nhận được hàng mấy chục hộp nữ trang hoa tai dằm và vòng hạt kiểu mới ở nhà Đô-Chân-Hưng Hanoi gửi về. Có lẽ những bức nữ lưu khuê các có trang điểm để ngắm nghé chăng? ...

Những việc chính cần biết trong tuần lễ này

Cuộc thi xe đạp

Trong kỳ thi xe đạp chạy quanh Hồ Tây Bông đã chiếm giải nhất và chức vô địch Đinh-dương

Sáng qua, hồi 8 giờ đã bắt đầu thi xe đạp chạy quanh Hồ-tây chỗ bắt đầu đường Caraoi trước cửa phủ Toàn quyền.

Rạng đồng-nghiệp Bắc-kỳ-thế-thạo đã khéo tổ chức nên cuộc thi được hoàn toàn, số người xem có tới mấy nghìn. Dự thi có các ông này: Yên, Đán, Hắc, Bông, Tôn, Nhân Bái, Ba, Cao, Côn, Tinh, Thụy, Sách, Eilen Sôm, Chức.

Trong số các nhà dự thi chia ra làm ba lớp. Thoạt tiên chạy loại (éliminatoire).

Lớp thứ nhất bắt đầu chạy từ 8 giờ... Quan họ Tây mất có 24 phút, Côn nhất sách nhì.

Lớp thứ nhì chạy mất có 23 phút thối: Bông nhất Xôm nhì.

Lớp thứ ba chạy mất 24 phút: Nhân nhất Yên nhì.

Số đi cho chạy loại như vậy là chỉ định có 8 người vào kỳ cuối cùng mỗi lớp lấy hai người nhất và nhì để vào kỳ ấy.

Lúc ba lớp chạy xong lại có một lớp lấy những tay khá trong các người đã bị loại lúc này.

Lớp này chạy mất 25 phút Cao nhất Chức nhì.

Thế là về lần cuối cùng chỉ còn có tám người này: Bông Xôm Côn sách Nhân Yên Cao và Chức.

Đến 11 giờ kém mười lăm quan Toàn quyền Pasquier quan Thống-sứ Pagés và vài quan chức nữa đến chứng kiến. Phường nhạc cử bài Marseillaise.

Sau khi mọi người yên vị lúc này mới cho chạy kỳ trung kết (finale). Tám chiếc xe đạp xông xông tiếng vó tay ran như pháo.

Lệnh bắt đầu đi vừa rút, 8 anh em của-rơ đã dẫn kịch liệt. Lúc này ai nấy đều hồi hộp. Kế hoạch Bông được người đoan Xôm an. Âm ý lên một lúc rồi, rồi một tiếng còi của ông Chăm hàng Đạn, họ đã gần về tới đích.

Mấy nghìn của mắt rờn vào một nơi vút, vút tiếng kêu của 16 bánh xe.

Theo thứ tự: Bông Yên Nhân Xôm Côn: Cao Chức.

Quan Toàn-quyền và quan Thống-sứ thân hành đứng đây đưa tặng bằng nhà vô địch Đinh-dương về môn xe đạp chạy nhanh và đường trường. Phần thưởng hai lần nhất của nhà vô địch Bông có: một con voi bằng đồng của quan Toàn-quyền Pasquier tặng, một cái đồng hồ rất đẹp của quan Thống-sứ tặng một cái xe đạp và một cái lọ hoa bằng đồng. Rồi lần lượt các của rơ nữa, ba tư tám đều có phần thưởng lớn cả. Cuộc vui mãi tới ngót 12 giờ mới tan.

Đến tháng Mars sang năm

Dân Bắc-kỳ sẽ có tiền thay để tiêu

Về việc quan Thống-sứ cử một ủy ban xét xem có nên đúc tiền kẽm không, bản báo đã có nói.

Sau khi xem xét tình thế hiện thời và nghe lời phản trần của ông Lê-văn-Phúc ủy ban đã thuận cho đúc thêm tiền thay.

Mỗi xu sẽ đổi được 6 đồng kẽm và do tháng Mars 1933 dân ta sẽ có tiền thay để tiêu.

Hiện nay ủy ban đang làm tờ trình để lên quan Thống-sứ.

Công-sân và đảng Hitler

Đánh nhau kịch liệt nữa

BERLIN - Hôm qua tại hội Welding nói có nhiều Cộng-sân ở lại có xảy ra một trận

đánh nhau ghê gớm nữa.

Nguyên bọn đồ đệ Hitler lại đi đến chỗ này mà rước sách, phát truyền đơn tung bừa phản đối Cộng-sân.

Lẽ tất nhiên là đồ đệ Lý-Ninh phải xông ra đánh nhau với bọn trên, khi cánh Hitler đi đến phố Koellner thì bị bọn cộng-sân ném gạch gỏi ở trên gác xuống. Số người vỡ sọ chảy máu không ít thế là hai bên lại quăng nhau một phen nữa kịch liệt lạ lùng.

Nhưng lần này ở ngoài phố nên các cảnh sát phải can-thiệp vào.

Họ dùng roi da vọt tới bụi không thấy có hiệu quả liền dùng tới súng mới xong.

Số chiến-sĩ (?) hai bên cộng-sân và quốc gia xã hội bị thương có tới hơn trăm xuất phải cho lên băng-ca chở đi hoặc thuốc tại các nhà thương.

Vụ Trotsky ở Saigon

quan Dự-thẩm Lavaur đã mang các người bị cáo ra hỏi, chủ ý nhất là M. Chánh.

Luôn ba hôm ngài đem M Chánh ra đối chứng với mấy người bị tình nghi, chủ ý là nếu M. Chánh khai người nào có can-thiệp thì giam lại đưa ra tòa xử, còn ai mà M Chánh nói không có can-thiệp gì với vụ này, thời tòa sẽ tha về.

Cứ theo lời khai của M. Chánh mấy hôm nay thời có lẽ MM. Phươg, Lê-v-Thu và

Ng-vân-Nghiệp con M. Khánh và vài người nữa sẽ được tha về.

M. Lê-văn-Thử sau khi bị can án về vụ Café Gia-dinh mới ở trong khám được ra thời liền đến xưởng ô-tô Orly ở đường Frère Louis toan thoạt để làm chỗ chứa xe hơi, không để bị bắt giam 4 tháng này. M. Thử khai rằng bị kết án ở tù vừa mãi ban chưa có làm sự gì cả, bị bắt thực là oan.

Ông Chánh từ bữa bị bắt tới nay còn giam ở sở mật-thám chưa giải sang khám lớn, nên được bạn quần áo thường

Đời sao đã đáng chán?

Chiều qua, một người thiếu phụ trạc độ tam tuần ra cầu sông Cái đầu tỉnh lì, nhảy xuống sông để mượn dòng nước biển, dù gách nợ trần, nhưng thấy cảnh sát đứng gác gần đấy, trông thấy vội hô hoán ầm lên, bọn thuyền chài vội chèo thuyền ra, nên hòa nước, thiếu phụ nợ chưa phải lia khối xác.

Nghe đầu cũng vì cảnh gia-dinh không được êm đềm, tiếng chỉ tiếng bác luôn luôn nghe thấy, nếu mẹ quá bực, quyết liều một thác chờ hồi kiếp. Trước khi đắm đầu xuống nước, người thiếu-phụ này đứng trên cầu than khóc hồi lâu, rồi cỡi áo dài vắt trên lan can. Nhưng cảnh ấy, thấy cảnh sát nom rõ mười mười, đứng lặng đợi chờ nên mới cứu được thoát chết.

Thi nữ công

giúp việc « Báo-anh » và hội Quảng-thiện

Chị em nên dự cuộc thi này, trước là giúp 2 hội sau khuyến khích chị em về đường công nghệ.

Muốn biết chương trình và thể lệ cuộc thi « nữ công » xin viết thư về trường (Việt nữ 26 quai Clémenceau Hanoi)

Ngữ-lữ-viên của hội Hợp-thiện mở cửa Đại-lư-viên của hội Hợp-thiện làm đã hoàn thành được một phần thứ nhất đến 8 giờ rưỡi sáng chủ nhật 11 Décembre 1932 tức là 14 tháng một ta này sẽ bắt đầu mở cửa và chấn-bần.

Vậy xin kính mời các hội viên thiệi tin hội Hợp-thiện cùng các nhà từ thiện trong thành phố đến hôm đó bớt chút thì giờ quá bộ xuống trường kiến cho đông, để được thêm về lòng trọng.

Hội Hợp-thiện kính mời

Hỡi các anh em chị em lao động cùng bầu bần!!!

Ban Tổ-ban hội Hợp-thiện đã dựng một tòa nhà ở chợ hàng bột (phố Sœur Antoine) để cho anh em chị em đến mà ngủ không mất tiền và chánh khỏi sự mua rét.

Bắt đầu từ chủ nhật 11 Décembre 1932 tức là 14 tháng một ta này trở đi cứ từ 6 giờ chiều đến 8 giờ tối thì Đại-lữ-viên mở cửa cho anh em chị em vào ngủ.

Từ chủ nhật này trở đi anh em chị em tối cứ đến đây mà ngủ, đừng nằm đầu đường số chợ, tiền bại đến sức khỏe không đi làm ăn được.

Buổi sáng chủ nhật là ngày bắt đầu mở cửa thi có phát chẩn gạo và tiền anh em chị em bầu bần lại mà lĩnh chẩn.

Ban Tổ-ban hội Hợp-thiện bả cáo

Một vụ án mạng ghê ở đâu?

Ai bị giết?

Thủ-phạm là ai?

Vụ án này sẽ xử tại rạp PALACE từ thứ tư 14 đến thứ ba 20 Décembre.

KIM-VÂN-KIỆU tại rạp:

CINÉ GARNOT

Rue Dieulefils — Hanoi

Tối thứ bảy 17 và chủ nhật 18 Décembre 1932 này:

Chiếu 6 tích sau này:

Chuyện đời cây chuối

Hội chợ Hanoi

Danh lam thắng cảnh

Thành Cổ-loa

Nước sông Nhị-hà lên to

và chuyện:

Kim-Vân-Kiểu

Toàn người Annam đóng trò rất hay.

AUX VARIÉTÉS

Du Vendredi 16 au Jeudi 22

Decembre 1932

Chacun sa chance

Un grand film Patha Natan

TIẾNG LỪNG KHẮP HOÀN CẦU

CHÈ KIM-THAI NHẬT-PHẨM TAM-HY

CHU V.S. **CHÈ**

Nhỏ cảnh sanh nước mua tại:

Hanoi Hàng Ngang số nhà 3
Haiphong Phố Khách số nhà 140

XÃ-HỘI

CHUYÊN THỀ - GIỚI

• Anh này rõ biết thế nào là chuyên thề trên giới! Anh chưa biết đến thế này, chứ anh cũng nghĩ vậy giống như tôi thì làm gì thấy gì ông, sẽ không thấy trời không hẳn chuyên thề trên trời, các bà chuyên gì nữa?

Ông ra sáng ông gì người, lại chề ra huê cứu người, làm ra nhà thương bỏ thì rồi cuối của là cực kỳ lao. lại đing ra bán tàu ngầm, tàu bay, xe lạng, toàn những thứ hình cụ rất làn khốe, tìm ra máy móc thay nhân công, để người lái làm ăn đỡ vất vả. Âu-châu bấy họ là thấy những cảnh tượng kỳ cục như vậy đó. Okakura Kakuzo, một người Nhật đã phải lấy thề làm lạ, mà tôi đây cũng lấy thề làm lạ theo!

Cho nên Gandhi có trích nói câu rằng: «L'Europe n'est pas chrétienne!» Châu-Âu ngày nay không phải Châu-Âu theo đạo Chúa. Là Cơ Đốc nữa, có theo chỉ họ chẳng theo lấy bề ngoài. Cũng quả có như thế thật, của đáng nói, sự nghĩ việc làm các ông Âu đây giờ sánh với lời dạy trên non (Sermon sur la montagne) cũng có khác nhau xa vậy!

Lấy ngay một việc, ta đủ rõ những tình cách tương phản đó: ông Nobel rất yêu chuộng hòa bình, có lập ra phần thưởng Nobel về hòa-bình, hàng năm tặng cho người nào có công nhất với sự hòa-bình thế giới. Cu Briand, danh nhân nước Pháp, nghe đâu cũng có được.

Thế mà ông Nobel người chuộng hòa-bình thế ấy, lại là người thế nào? Chính là người đã tìm ra chất nổ dynamite trước nhất, chất ấy nổ ở núi thì núi tan, nổ ở sông thì sông cạn, mà nổ ở mình người ta thì thời còn phải nói, chết không kịp ngóc ngoài, ấy là một ông rất chuộng hòa bình đó.

Nói đến đây lời lại sự nhờ đến quyền sách «Cui thế kỷ thực 19 thực ngũ» của Léon Daudet — ông tự hỏi không biết nhà hóa học trứ danh Berthelot nghĩ thế nào, lại đầu tiên chề ra các chất nổ? Léon

Daudet, có tiếng là gàn đặc biệt, nhưng đã biết hồi thế thì vị tất ông ấy đã gàn hẳn đâu? Còn Renan tiên sinh, vì được biết Berthelot mà biết quyền tương lai của khoa học, chưa chán hi vọng cho nhân loại sau này có nhẽ bị cái nhảm tochãng?

Khoa học! khoa học. Vật rất quý mà Châu-Âu hiến cho thế giới, mà có phải con giao bên hai lưỡi, con rắn cạp nong hai đầu, đầu sống và đã, chết chẳng? Rất dỗi như công nghiệp ông Pasteur Koch mà cũng đã có người lợi dụng làm việc ác, gây lấy giông vì trùng bệnh làm thứ khí giới kịch liệt để tương tàn thì ta không còn biết khoa học, nên để nó lên trên đầu, hay nên quẳng nó vào sọt rác...

Nhưng thôi, cuộc đời như vậy đó.. ta không thể trách người Âu đã lập ra khoa học được, vì nếu đã trách, thì phải trách đến tận cái ông đeo bùa đã từ đời bán cổ, hoặc các ông chề ra thuốc súng, kim chỉ nam, toàn là những gì cũ! Khoa học đã cũ, ta không thể không biết nó được, mà chính nó cũng thực: tốt, có hại chẳng là tại tâm địa của già man quỷ, chưa sử nài nó đẩy thối! Bao giờ loài người cũng nhớ ở khoa học, năng cho được làm dịu lên mấy tíng nữa, chừa bỏ hết ác lực ughin xưa, thì khi ấy khoa học sẽ chỉ là con giao bên, ta nắm đàng chuỗi, mở mang thêm cái vườn cực lạc nó ở ngay trên trái đất này.

Nhưng, chỉ có một chữ nhưna, ngày ấy hãy còn xa, xa lắm, nên rồi cuộc chúng ta nên kết luận bằng một cái là nữa cũng như Okakura Kakuzo là: «Lúc nước Nhật còn là nước Nhật xưa, đã có một văn hóa phong phú đáng yêu, cơ sao người ngoài lại khinh là mọi rợ Kíp đến khi nước Nhật cũng theo đời Âu-Mỹ, biết dùng những kiểu súng ống/đi tản, thì sao khi ấy trở lại hoan hô nước Nhật là nước cực văn minh tiến bộ?»

Tân Việt

Nam Bắc không hiểu nhau

Bản thân

À ra chính là thầy, phải hôn.
Thưa cô, tôi chả giám.

Họ diện trong Hội chợ

Một thế thao

Một đại trào

Shu nữ

Lời oanh

Chị em nên đọc Phong hóa

Cắt khúc chuyện đời mang chụp lên màn ảnh, do các hề Luis, Charlot, Maxlinder, Rigadin sắm vai chính, khiến người đời cười vỡ cả bụng, cười chảy nước mắt rồi mới ngẫm nghĩ chuyện đời, thu đại ý chuyện vào chí nhớ! Dùng chuyện khôi hài làm đàn luân lý rên đức ọc đời có ảnh hưởng như vậy! Thế thì báo Phong-hóa cũng thờ chung một ý tưởng khuyên đời làm đều hay, trính đều giờ, như mấy phim ảnh nói trên này:

Nào Phong-hóa có phải kêu về cái tên đặt cho nó đâu, nó được quốc dân yêu chuộng là nội dung của nó. Thưa chị em, chiếc bánh cốm hàng Than ngon, chiếc vòng Mỹ-thành phố Tiên-tsin mà khéo mà bền, là vì món hàng thực thà không biết giả rồi, nên được khách!

Phong-hóa có thứ văn khá, khác vì giọng văn đơn giản không cầu kỳ mà mát mẽ như gió mùa thu! Trong báo lại có nhiều tranh ảnh trăm trọc thối xấu của đời thực như cầm roi mà vut vào kẻ làm bậy!

Vậy tôi khuyên chị em nên đọc báo Phong-hóa. Đọc Phong-hóa mới am hiểu rõ rệt cái tâm lý của đàn ông để họ không che mắt được ta! Họ không

che mắt được ta thì hẳn ta đã biết cái yếu điểm của họ! Nếu bà có chồng bà biết nghĩ cách khuyên can! Có chưa xuất giá, có phải đề phòng! Phong-hóa làm cho gia đình lạc thú, làm cho vui vẻ trong nhà! Tôi mong ông chủ báo Phong-hóa nên đề dành cho chị em chúng tôi vài trang vẽ phu nữ để chị em trao đổi ý kiến!

Cô Nguyễn-thị-kim-Cúc
41, Rue Tiên-tsin

là bán đủ các thứ đèn
N° 3 Rue des Médicaments Hanoi

NÊN ĐỌC

BẢO ĐÔNG-PHƯƠNG

Tạm ra mỗi tuần 2 kỳ — Thứ ba và thứ sáu
Nghị luận sắc đảng — Tin tức thành thực

Directeur: TRẦN-VỸ

Tòa báo: 86, 88 Rue du Pont en Bois — Hanoi

PHÒNG THĂM BỆNH

của Bác sĩ Nguyễn-văn-Luyện

8, Rue de la Citadelle

Khám bệnh ở nhà và đi thăm bệnh mọi nơi.
Chữa bệnh bằng điện, khỏi được các bệnh kinh-niên.

Ở số 8 Phố Đường Thành

(hay là Cửa - Đông hàng Da, sau phố Xe Đẩy)

Hai cuốn sách mới in

C. NAM - NỮ BÍ - MẬT CHỈ - NAM

Nội về việc... của trai gái. Có hình vẽ... của các bệnh: Lậu, Dục-gi-mai, Lỗ-thận, đờm-mạch, bạch-dầu, sô-thu, đờng-thai, cầu-tỳ v. v.

Ái muốn cho út-tính của vợ chồng được khỏe-bào, nơi giường đồng gác, nên ở ở chỗ-mạnh, nên mua ngay sách này. Chỉ 30 ở xa thêm cước oplo (Tính hóa g. 0.000.000) theo và mandat de: "Nhóm Nam-Thư-quán Hanoi".

2. -- Thương-mại kế-toán chỉ-nam

Sách này làm để sách nhà buôn, là buôn, kỹ nghệ, nhà làm ruộng, báo chí v. v. Thương-mại kế-toán chỉ-nam là một cuốn sách do ông Lê-vũ-Thái tốt nghiệp trường Cao đẳng Thương-mại, tham-tư-Hội-xã công-ti soạn ra bằng chữ quốc-ngữ rất công-phu, dễ chỉ dẫn một cách rõ ràng, dễ hiểu các số sách nhà doanh-nghiệp phải vào sổ, công việc trực tiếp cuối năm, cách tính lỗ lãi và thực-bình theo phương-háp giữa-tiền. Lối quốc-ngữ viết tắt. Cách lập sách máy có in cả bản đồ, các thứ máy chữ để người không có máy lập đánh chữ được, v. v. Là nhà buôn, hội buôn, nhà chế-tạo kỹ-nghệ, làm ruộng, các nhà làm các công việc dùng hợp cả. Trong sách này có thêm nhiều mục rất có ích như: Cách viết thơ từ trong việc thương-gia trên thư, làm văn-tự giao-kéo, C. chi phí chi-phiếu với nhà hàng, nhà bưu-điện, các nhà chuyên-nghiệp vận-tải. Cách học tính toán bằng máy tính.

Một là quyển sách kế-toán đầy đủ và dễ học nhất. Cái thứ hai là tranh-tranh để giải thích các công thức. Sách này in trên giấy rất tốt và đẹp chữ thật rõ ràng. Mọi người mua về đọc và mandat để các nhà xuất-bản như vậy: Nhóm Nam-Thư-quán được-phóng 26 Hàng-bông Hanoi -- Điện-ty với cả mandat theo thì là một quyển sách thật hay và có ích.

Im. Moderne
32 phố hàng Bạc, Hanoi
Le gérant: Phạm-Chân-Hưng
Bang nhà mới
hãy bán hạ giá

Cửa hàng mới, bán các thứ dùng về điện, đồ sơn sang số nhà 13, phố Hàng Quạt, trước cửa Cinema Lankin, mục ĐĐ hàng đã bắt đầu bán hạ giá.

Thực vậy! Thực vậy! Không giám khoe tài

Một thuốc trị chứng đau gia giảm của Quảng - Đức-Sinh được phòng chúng tôi, do y-sĩ quan Ngọc-Sơn nghiên cứu rất tinh vi, đã chữa giúp lắm bệnh nhân, có chứng ấy thực rất thần hiệu.

Mới đây Mme Trương-đức-Huyền chủ nhà tại Phúc-Thắng và M. An-Phe số 4 hàng Bồ Hanoi, cũng có chứng đau gia-giảm, có lấy thuốc của bản đường điều được khỏi cả.

Hãy đường xem mạch, bốc thuốc, ngay-là chữa các chứng ngoài cảm, nội thương và có đủ thuốc hoàn toàn sẵn sàng gói giấy hay đóng hộp để các bệnh nhân đi xa, tiện uống không hề sai.

Các bệnh chủ nhân xin sẵn lòng khám chữa các bệnh như các phương pháp phòng các chứng bất kỳ.

Kính cáo
Quảng-Đức-Sinh
31, phố Hàng Bạc, Hanoi

Những hạt đậu đen

Phun ở chỗ nào?

Ông T viết trong Thi-thoai (Văn học số 8 trang 179):
C. nhiều cái rất là làm thương vau vau, mà lợ vó lúi củi lòng gấm, miêng thù của một tạ thi bù, thì lúc khắc thành ngay ra ngọc nhả chân phun.

Lòng gấm mà nhả ngọc thì nhả ở chỗ nào chớ chỉ ra như thêu mềm chứ! Còn như miêng đã thêu thì ón phun châu sao được!

Hay là ông T phun ở chỗ khác?

Thương báo cầm chừng

Thương báo cầm chừng là một thứ bắt có câu:

"Mối là cầm chừng giữ mực chờ lúc nào kinh tế thịnh vượng sẽ khuếch trương, lúc như cũ chùn chùn ngủ kỹ chờ cho kẻ trộm ra, sẽ trình cầm bắt!"

Cầm chừng giữ mực như lối Thương-báo thì kẻ trộm đến khoản cả nhà đi.

Thương báo là một nhà buôn!

Trích trong bài "Nội-dụng và chủ-nghĩa" tờ Thương-báo số 1

Thương-báo chủ trọng về vấn đề công-lợi công-lợi, giúp các nhà buôn như là thương-luật, thương-học.

Vậy thì thương-luật và thương-học đều là các nhà buôn à?

Quảng cáo cũ khổi

Một câu văn quảng cáo của hiệu Vũ đồ-Thiếu đăng trong Thương báo số một:

"Ái là người Annam hãy đến mua thuốc ở hiệu Vũ đồ-Thần."

Nếu vậy thì hiệu Vũ đồ-Thần chỉ bán thuốc cho một ông Nguyễn trong-Thuyết vì chỉ có một mình ông đã kêu gào tự nhận là người Annam.

Còn lấy đó

Trích trong chuyện Tình đời của Hồng-Vườn (Đàn-pháp số 212):

Cái sự phân ly sức đ-ng đến tận cõi lòng, khiến cho hai hàng lệ hình như rụng

runa mu'n nháp.

Y chường chúng ai còn lấy đó!

Trích ở bài "Quần... thời thảy" (N.C.T số 1017: ra ngày 0.12.32):

1. Vì nó đọc báo N.C.T.

Những cây cột đàn treo treo dằng dằng con mắt buồn ngủ nhìn xuống đường là một trảng:

Những cột đàn mà có mắt?
Mà nếu có mắt buồn ngủ, thì chắc là vì nó đọc báo N.C.T.

2. Lối văn tịch tịch của báo N.C.T.

Tịch tịch: Chỉ có tiếng gõ rít không hề điếm vào cảnh tịch tịch lúc đêm trường.

3. Một vật kỳ quái.

Độc một chiếc ghế tại và những lỗ đờn quần lấy cái miêng.

Hay cái vật kỳ quái và những lỗ đờn là báo N.C.T. đấy.

Trích ở bài những quốc điều tra của N.C.T. về hội chợ (N.C.T. số 1017):

1. Không lạ lắm mà lạ vô cùng.

"Tẩu tử trê tay không có gì lạ lắm, nhưng hai mặt cánh cửa tai đập sừ trong lạ một vô cùng."

2. Nó tỏ rằng người viết ra nó có bộ óc thiêu

Ông Quảng-Lai Hưng - - nghĩ ra được thứ kiểu nó tỏ ra người chế tạo nên nó rất có óc mỹ thuật vậy.

Văn thể thao của B.K.T.T.

"Nữ lập là đáng khể n là, mà Tinh cũng về tới đ. ư."

Phổ rượu bờ hồ đồ:

- 1) Bánh nào ở bên Tàu sang?
- 2) Bên thá xuống nước không với lên thì thành gì?
- 3) Bánh bị rơi nước sôi thì làm sao?
- 4) Là xanh, cạnh là hoa vàng
Hồi đen, rở trắng, đổ vàng biết chỉ?
Nàng mà biết nó là gì,
Nàng mà giáng được chàng thì theo không. (1)
- 5) Chỗ nào lạnh nhất ở Hanoi?

1. A giáng được chàng thì sao giáng lại nữa? B. A giáng được thì ngày cho người đó làm thơ.

2. Lan và Welch đang trước hai người một quảng ngàn.

3. Chả này, Lòng, Xem từ từ đánh vào đầu gối cho môi dần dần lợt dần.

4. Bông... còn lại cái tai đầu tóc còn dài toàn thịnh trên sóng, hay là bên cạnh Le Stamp và vượt qua vực rồi đầu tiên.

(Độc giả chắc tưởng Le Stamp cũng dự thì)

5. Phải xem bằng đầu cũ nâng người thì sẽ đẹp lên trên người làm thế nào.

6. N. viết 1 sẽ đẹp hơn dùng lực tranh nghị lực.

Và: thế nào đẹp nhất ở đời? Người đời cá sa q. b. đ. đ. đ. đ.

Nhật Ký Cao

Những chữ không... đúng

- Phải biết! Tôi mặc vệ-sinh, ở vệ-sinh, ăn vệ-sinh - ... Ăn cả vệ sinh!

THUỐC LẬU THANH HÀ

Bệnh lậu là một bệnh có vi-trùng (Gonococcus de Neisser) khi mới mắc quy đầu sưng, ra nhiều mủ rất thấy buổi sáng. Từ ba tháng trở đi, nếu chữa không hết, hoặc bệnh thành kinh niên (état chronique.) Tuy thấy, dễ chịu hơn lúc mới bị, mà ra ít hoặc có khi không có, song những khi mệt nhọc, thức khuya rượu say, bệnh lại phục phát, trong nước tiểu thường có vẩn như sợi chỉ (filament), nhưng rất khó chữa, có người dùng dài đến mấy năm không khỏi. Ngay nào muốn khỏi một cách chắc chắn xin mới lại, hoặc viết thư về hiệu THANH-HÀ mới mắc đúng số 6, kinh-niên đúng số 7, chỉ trong vài tiếng đồng-hồ là bệnh dứt ngay. Và lại chất thuốc hóa bình không bắt đi dài rất, không mệt nhọc như những thuốc có ban miễn. Dùng thuốc đi làm như thường.

giá Op80 1 ống

Sau khi bệnh tịnh đã khỏi dần ông muốn được bồi bổ cho chân thân lại như xưa (khỏi vàng đầu đau lưng đi-tính mong-tinh v. v.) thì nên dùng KIÊN-TINH-TỬ-THẦN-HOÀN. Ông bà muốn kích-nguyệt đều hòa lợi đường sinh-đục, khôi-khí hư, đàn đạ con v. v. thì nên dùng ĐIỀU-KINH-CHUNG-TỬ-HOÀN. Hai môn thuốc này ai dùng qua cũng đều được kết quả rất mỹ-mãn. Giá một hộp 1p50. Ở xa viết thư về kê danh sẽ có thuốc gửi cách tính hóa giso-ngân.

Có phòng riêng để thật rửa rất vệ-sinh
Có nhận chữa khoản không khổi không lấy tiền

Thanh-Hà được phòng
55, Route de Hué, HANOI

Pharmacie PHAM TÁ

Bột nghiệp ruộng
Huà học chuyên môn
Paris
Vua đẹp... Vua rở

MỘT CỜ' QUAN

Chuyên khảo cứu về những cách phòng nạn cháy.
Thực hành cách phòng nạn cháy theo phương pháp riêng,
RẤT HIỆU NGHIỆM

Cứu nhất nào cũng có thứ máy ở nhà
hiệu để tỏ rõ sự hiệu nghiệm của máy
KNOCK-OUT

PIERRE JACOMET

Đại lý độc quyền máy cứu hỏa Knock-Out
chuyên môn về các ngăn phòng nạn cháy
3, Phố Hàng Khẩu (đến tận 130 Phố Hàng
Khẩu) số 617 H.C. Hanoi, 394

Ai muốn hỏi han điều gì về
cách ngăn phòng nạn cháy, bản
hiệu rất hoan nghênh chỉ dẫn

NÊN HÚT THUỐC THƠM

SWEET
CAPORAL

HIỆU

0,15

COMPAGNE COLOMBE DES TABACS

Clôché ATDAR 7 kambiol

Tuyệt hết Bệnh lậu. Giang

Các người sau khi khỏi bệnh lậu thì độc còn lại. Nước tiểu khi
trong khi vàng. Tiểu vào cốc trông thấy lẫn vào đục, như đậu sọt chỉ
giấy giấy như nùi. quí đều thường với diêm, thành thối rã ra đôi tí mù.
Hoặc sáng khi ngủ dậy. Trước khi tiểu tiện, nhìn thấy một chất trắng trắng
như sữa đặc, ăn của độc hoặc làm việc gì quá độ bệnh lại phát, mà
có người xương khớp thường thấy đau mỗi như thế đến ta học lâu chưa đi
tuyệt hẳn, đi độc còn lại nên thường phải lưu ý. Muốn trừ hết bệnh
cần thì ta dùng ngay thứ thuốc kiên trì tuyệt hẳn (thuốc triết học) giá
1p.50 một hộp. Nếu 2,3 hộp nặng 4,5 hộp là khỏi dứt. Vì thuốc ấy đã chữa
người dùng qua, nên đã biết hiệu nghiệm của thuốc kiên trì.

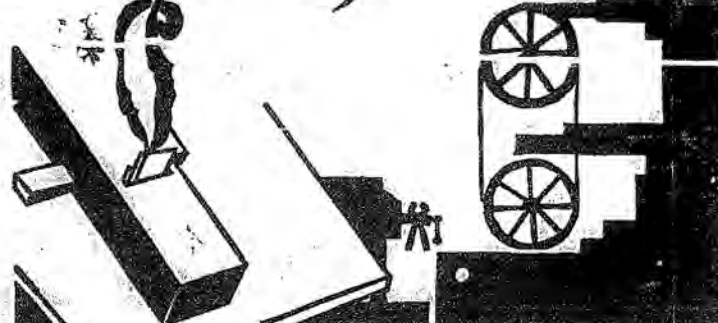
Còn người đang thời kỳ phát bệnh, đi đại đi tiểu, cương dương thấy
đau, nổi hạch, ra mủ ra máu đi là độc, kỳ bệnh đang phát. Như thế dùng
ngay thứ thuốc chữa bệnh (thuốc triết học) giá 0p.50 một
hộp nhẹ 4,5 hộp nặng 6,7 hộp là khỏi ngay.

Mà người bệnh phát ra thì tiểu tiện thấy sỏi nổi hạch quí đều lở loét mồm
máu mủn từ loét mỗi xương đau thối thối, g thối, bấp giật giật. Như thế
dùng ngay 4,5 thuốc Giang giá 0p.70 1 lọ là khỏi ngay.

Nhưng thuốc đã chữa ra đau, đau xương cứng phát không hại sinh gục
Điền và nhiều người uống thuốc, cả đã uống được nhiều giấy chứng cứ
của các người uống thuốc, thì đi vào cơ thể, dùng thuốc đáng giá tiền cũng
chỉ chữa một cơn bệnh, mà không chữa được gốc bệnh. Nhưng vì bệnh này là
bệnh mãn. Vì vậy thuốc này

Bình-Hưng-39 Pavillons (phố Mã-Mây) Hanoi
Điện thoại 543

Phúc Lợi

7.9.11 ROUTE DE HUE HANOI

Sang nhà mới, bán hạ giá
Hiệu Tự Minh bán các thứ dùng
về điện, đã dọn sang nhà mới số
nhà 18 phố Hàng Quạt trước cửa
Cinéma Tonkinois

Bảo-bình-An được phòng
CHAN-SEUK - YU chủ nhân
số nhà 35 hàng Ngang Hanoi
giấy số 550

Năm ngoái ở số nhà
38 hàng Ngang, nay
dọn lại sang trước
cửa hàng phố 35
nhà 35 Hanoi.

Trong hiệu có Châu
Senk Yu tiên sinh
xem mạch không lấy
tiền.

Tiền sinh hiệu 47
chữa nhiều cho các
quan Tây Nam, c
nhiều chứng chỉ tên.
Xin mời có sự vi
lại xem sự thất, mới
biết là hay.

Bảo được phòng lại có các hàng cao đơn
và hoàn toàn và các thứ sâm thật tốt.
Thuốc bảo chế tốt, giá lại rẻ xin chào
bạn hãy mua thật là kéo dài.

Bảo-Bình-An

TAN THANH
145
HÀNG
BẮC
ĐƯỜNG CHU
VĂN ĐẢN

THUỐC LẬU HỒNG - KHÊ

Là một môn thuốc ngoại khoa gia truyền ngoại trăm năm, lại nhờ được sự
chúng tôi trong mười năm nay, đặt phòng riêng truyền mỗ chữa về bệnh lậu và
bệnh giang mai nên phát minh ra được nhiều vị thuốc rất hay chế luyện theo vào thành
một phương thuốc rất hoàn toàn chỉ uống trong bốn tiếng đồng hồ là khỏi hẳn ngay
không bắt đi đại tiểu không vật vã nhức một khớp lại sinh dục, đàn bà có chửa cũng
không được. Bệnh mới phải ra mủ, ra máu bất tức, hoặc bệnh đã lâu chưa khỏi rất
rọc mỗi khi uống rượu thức đêm. Trong người nóng nảy lại thấy có mủ và xem trong
sức tiểu có vữa, uống thuốc này đều khỏi hết nước. Thuốc dễ mua khỏi, lại không cứng
phát, nên được anh em chi em đồng bào dùng mỗi ngày thêm đồng, cả người già
người lớn cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rút nọc, công nhận rằng không
thuốc nào hay bằng thuốc lậu Hồng-Khê. Giá 0p50 một ống bệnh giang-mai tìm-la phát
bệnh lên sôi nóng rát lở loét quy đầu đau xương rất thật rức đau đôi mắt đau, ra máu
gà hoa khê, phá lỗ khớp người, cả-dịch thiên pháo sắp nguy đến tính mệnh chỉ uống
một ống thuốc, là cải tử hồi sinh trong 24 tiếng đồng hồ không phải kiêng khem kiêng
kể lên rằng uống thuốc đi làm việc như thường không hại sinh dục. (Nếu uống thuốc
đồng. Xin mời quá bố lại hoặc có thư về lập tức có thuốc gửi đến lập nơi mua thuốc
trở lại không phải chịu tiền cước.

Hồng Khê được - phòng

MÙA RẾT BẮT TỚI
Phòiyêu sinh ho, sớm không điều trị, lâu thành lao xuyên,
có một không hai

BỔ-PHẾ THÁNH DƯỢC

Từ đóm, trị ho, mất lao, hết xuyên, giúp ích cho người, công thật chẳng nhỏ, có dùng mới biết

Lọ con Op.40
Lọ lớn Op.80

ĐẠI-QUANG DƯỢC-PHONG

47 phố Hàng Đường Hanoi — Giày nôi số 805

Thờ nào là « Phòng tích »

Bệnh phòng tích đần độn đần đờn bà sức lực, ốm thường hay bị, từ 25 đến 50 mưoi: tuổi ông bị lắm. 1. Vì cơm nước say với ham chơi đợc; 2. Ăn xong đi ngủ hay đi tắm ngay nên thụ bệnh, gọi là phòng tích. Khi cảm bệnh thấy đầy hơi, tức cổ, tức ngực, cơm không muốn ăn, ăn thì ợ, thường đau bụng đau lưng, chân tay mỏi mệt. Bị lâu năm, sắc mặt vàng, da bụng gầy. Mỗi sáng 1, 2 lần lâu 4, 5 lần Phòng-Tích thảo Dược Coa Châm không công phát, đáng sợ nhất thấy dễ chịu hoặc khỏi ngay. Mỗi lần chia hai bữa uống giá 5p40.

VU-ĐÌNH-TÂN

178 bis. Route Lạch-Tray, Hai-phong
Ấn-từ kima-tiền năm 1929

Các nơi Đại-lý

HANOI: M. Hiền, 22 bis phố Huế; Trần Văn-Hoà 99 phố mới; Quảng-Tiến-Ký, phố hàng Lọng; Nguyễn-ngọc-Linh, 25 phố hàng Bông — HÀ-ĐÔNG: Hiền Nam-Thọ, Chợ buổi; Báo-Châu Photo phố Bruxelles, Hàng-Phong ở Chợ Tía — NAM-ĐÌNH: Hiền Tích-sinh-Đường 19 phố khách; Hưng-Long 4 Hàng-Tinh — HẢI-DƯƠNG: Hiền Chí-Lan 11 Đông-Thị — BẮC-NINH: Vinh-sinh 62 Tiền-Áo — SONTÂY: Vạn-Thành ở Hậu-Tiến — HAIPHONG: Hiền Nam-Tân 44 sách vở 48 phố Bonnal — VINH: Sinh Huy phố gare — HUẾ: Vinh-Tường 49 Gia Long — SAIGON: Hưng-Vượng 16 Espagos.

Các tỉnh trong ba kỳ có đại-lý bán.

BIJOUTRIE TONKINOISE

VAN TUỜNG

Chính hiệu **BÀ-LỤC**

HAIPHONG — 293k. Phố chợ Sắt

Đã nổi danh chuyên làm, bán và chữa đồ vàng bạc thời trang Nam-Việt đã hơn 20 mưoi năm nay; bao giờ vàng cũng sáng tươi đúng cân.

Loại bán thêm các thứ chế tác hoa kim cương, ngọc quý, đá quý, ngọc, đá quý.

Loại khác có lòng chiếu cỡ số không lo ngại.

VAN-TUỜNG

Miss BARBARA KENT

Cái sắc mê người của tôi là nhờ ở kem Velouty de Dixor, nó là cái báu vật rất quý cho các bà các cô lần thì muốn trẻ mãi đẹp.

Thứ kem thay phấn hiệu Velouty Dixor càng dùng màu gia càng mỹ khi ra mưa ra nắng cũng khi nhậy đầm mà có mồ hôi ra cũng không giảm mất màu kem. Thứ kem này không những thay phấn, mà về mùa rét dùng thay thuốc nỏ thì không thứ nào tốt bằng.

Có bán lẻ khắp mọi nơi

Đại-lý độc quyền: **LUNE FAT. 23** — Rue Changeurs, Hanoi

Nhà, đất bán rẻ

Muốn bán một cái Hotel ba tầng, số 338 và 340, đường Khâm-thiên, làm toàn bằng ciment armé và gỗ lim trong có 16 buồng đủ cả đồ dùng đương thời-kông, tủ gương v. v. Và một khu đất 310 thước ở bên cạnh.

Tùy ý ngài nào muốn mua tiếng lờ đất hay lờ nhà cũng được, giá bán rất rẻ, cách giá dễ dàng.

Ngài nào hồi xin mời lại hiệu thuốc hay có tiếng.

Từ ngọc Liên.

78 Hàng gai Hanoi

Sau trận bão . . .

Hơn vạn anh em miền nam

Trung-kỳ phải chịu cái cảnh

đói khổ không nhà, không gạo

Ta nữ nào khổ g cứu giúp

anh em trong một nước?

Xin kịp gửi tiền về bán báo

Ai quyền một số tiền 50p,

Phong Hóa sẽ biểu một năm

báo

Sách bán giúp

Hội Dục Anh 40

— sách có nhiều bài hay.

— Xin giới thiệu cùng đọc-giã

Phủ-thống Văn-xã mới xuất bản cuốn **Nghĩa tình từ-thái sách dày 52 trang** có lời bằng nửa cuốn Phụ-nữ, bài vở lựa chọn của ba người viết, cách sắp đặt theo lối mỹ-thuật, có nhiều tranh vẽ điểm trang giá định 5p25.

Tiền bán sách này có trích 40 giúp hội Dục-Anh.

Ai muốn biết nội-dung và giá trị của sách hãy điện thoại có 0.78 gọi mua. Thư gửi cho Phủ-thống Văn-xã đường Hẻm-số 5 Gia-Định. (Có mục-ục các sách gửi kèm theo e ca mua)

BÀ CON TA NÊN

Chú ý

Ông Bang-hữu-Đạo mới ở Singapore ra Bắc-Hà ta lần thứ nhất, có tài xem được những việc quá-khứ vị-lai 10 điều đúng cả 1, tương pháp như thần. Bà con ta ai có sự gì nghi ngại đến bản mệnh, hoặc vì quyền lợi, v. v. xin mời lại xem ngay, không dám khoe hay, nói làm. Mong làm thầy

M. Bang-hữu-Đạo

Hiệu Hồng-Xương

số nhà 63 phố hàng Buồm

(ở trên gác)

CÙNG CÁC NGÀI

có bệnh nên biết

Ông Hứa-gia-Ngư là một danh y có tiếng khắp trong Nam ngoài Bắc ai cũng điều biết, ông đứng chủ hiệu bào-chế Thiên-hòa-Đường ở số nhà 25 phố Hàng Gạo (gần chợ Đông-xuân) ông làm thuốc bấy lâu nay, ông có tài xem mạch bốc thuốc, chắc bà con đã tưởng biết ông, bất luận lào nào ai muốn bắt mạch xin đơn, ông vui lòng không quản tiền nong, nhiều ít, hoặc không cũng được, không quản khó nhọc, còn các thứ bào chế đáng phép không hề giả rẻ, các thứ kinh nghiệm về khoa phụ nữ, và các thứ cao đơn hoàn tán thì rất hiệu nghiệm. Nói tóm lại là trong bao chế của ông chữa đủ các chứng bệnh, vậy bà con nên biết, mà dùng trong khi có bệnh.

Người biết ơn ông giới thiệu